

Maandblad, jaargang 52, november 2018

Versijnt elke maand behalve in augustus

Verantwoordelijke uitgever + afzendadres:

Jolien Lafaut, Oostendsesteenweg 217A - B-8000 Brugge

P 409100 - AFGIFTEKANTOOR 3500 HASSELT 1

Tijdschrift Toelating - Gesloten verpakking
3500 Hasselt 1 - BC 9074

bpost

PB-PP|B-09074
BELGIE(N) - BELGIQUE

Pluimvee

11

Terugblik op de fipronilcrisis

Focus op de konijnenhouderij

- Geslaagde studieavonden vermeerdering en opfok
- Hoe pluimvee verdoven/doden op bedrijfsschaal?
- Pluimveebarema's 2017 beschikbaar

Aviagen™
EPI

Verberk Stalrichting

Sterk in techniek. Slim in uitvoering.

www.vsi.be
info@vsi.be

Peter Sichien
+32 477 740 759
Johan van Heule
+32 475 62 36 75
Bart Vangampelaere
+32 475 62 36 73
Lex Steurs
+32 479 25 73 96

www.roxell.com

www.fancom.com

www.ziehl-abegg.com

VSI² met vestiging te Aalter
09 325 75 15
info@vsi2.be

TEMPO team

**Europese Pluimvee
Services-België**

**Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN**

JULLIE VANGBEDRIJF
(In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

Fipronil bladzijde omdraaien

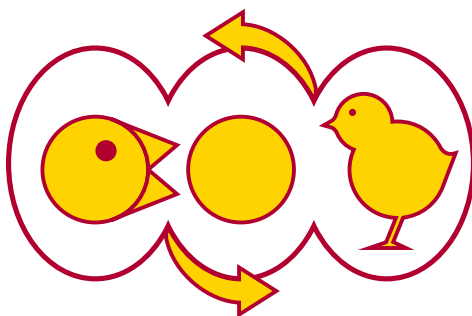
Nu een goed jaar na de alom gekende fipronilcrisis kunnen de meeste pluimveehouders deze bladzijde eindelijk omdraaien. Op een handvol dossiers na, waar er nog bezwaar is tegen de afrekening, vernemen we dat ze allemaal afgehandeld zijn door de federale overheid. Een jaar is lang natuurlijk, voor de individuele pluimveehouder die met zware verliezen zit, maar als je alles in de juiste context plaatst en terugkijkt dan mogen we globaal toch stellen dat er bijzonder hard en snel gewerkt is om deze zwarte bladzijde om te draaien. In vergelijking met crisissen uit het verleden, denk maar aan de dioxinecrisis, mogen we best tevreden zijn.

Boven de braadkippensector zien we wat donkere wolken aan de hemel verschijnen en dit na een toch wel behoorlijk jaar op economisch vlak. Wel kennen we steeds een dalende trend in het najaar, maar de afgelopen 4 jaar waren er altijd externe positieve elementen die de prijs ondersteunden zoals de importstop uit Brazilië, AI en sanitaire problemen in andere landen. Nu is het precies of alle negatieve factoren samenkomen, zoals Brazilië die zich terug volop de Europese markt begint te begeven, de grote import uit Oekraïne die via een achterpoortje in de Europese wetgeving zelfs nog bestendigd wordt, Polen die massaal verse filets dumpt en tenslotte speelt de Afrikaanse varkenspest ook ons de nodige parten. Dit laatste zet tevens aan tot omschakeling of versnelde uitbreiding naar de braadkippensector wat, samen met de verdere uitbreiding van bestaande pluimveehouders, het toch allemaal wat lastiger maakt om vraag en aanbod in evenwicht te houden. Reken daarbij de gestegen productiekosten van voeder, kuikens, energie en arbeid en dan oogt het plaatje al heel wat minder rooskleurig.

Onlangs hebben we als landsbond deelgenomen aan het jaarlijks drielandentreffen met onze Duitse en Nederlandse collega's. Ditmaal was Nederland aan de beurt om de organisatie op zich te nemen. Een aantal bedrijfsbezoeken stonden op het programma zoals de mestverbrandingscentrale in Moerdijk, de HyCare stal van MS Schippers, het braadkippenbedrijf van Patrick van den Hurk en ook de veel besproken 'Kipster' leghennenstal. Waar, wanneer en vooral hoe die naar België komt, daar blijven we het raden naar hebben. Of dit de toekomst is voor de legsector is ook nog maar de vraag, maar in ieder geval heeft het de betrokken retailer een ongeziene waarde aan promotie en marketing opgeleverd. En de consument... die eet alvast weer witte tafeleieren.

VOOR UW **GOED** KIES:

BELGABROED NV
destrooper&moonen

KWALITEIT • SERVICE • RENDABILITEIT • FLEXIBILITEIT • ZEKERHEID

Keuze uit de meest rendabele mestrassen

Ondersteuning en advies voor:
Milieu • Mestbank • Sanitel-P • enz...

Vakkundige begeleiding aan vermeerderingsbedrijven

Belgabroed NV Steenweg op Hoogstraten 141 B-2330 Merksplas Tel. 014 63 31 62 Fax 014 63 53 35

INHOUD

3 'Fipronilinterview' met een getroffen pluimveehouder

Een goed jaar geleden raasde een 'tsunami' door de legkippensector. De verwoestingen die een frauduleuze behandeling tegen bloedluizen in de sector had aangericht waren niet te overzien. Tientallen bedrijven in ons land werden geblokkeerd, eieren stapelden zich op en de bedrijven wisten niet wat aanvangen met de leggende kippen. Gelukkig kwam de overheid snel met concrete hulpmaatregelen. Meer dan tijd om een stand van zaken op te maken met de getroffen legkippenhouders.

8 Geslaagde studie-avonden sectorgroep vermeerdering en opfok

Deze studie-avonden gingen door op 3 en 4 oktober, respectievelijk in Tielt en Malle en konden op veel belangstelling rekenen. Luc Maertens, hoofdredacteur Pluimvee, zette met zijn visie op actuele thema's heel wat mensen aan tot nadenken. Kris Van Daele liet, als tweede spreker, zijn licht schijnen op enkele gevoelige thema's binnen de opfok en vermeerdering van moederdieren.

28 Focus op de konijnensector

In de mooie Voerstreek heeft Christian Teller met veel passie en doorzettingsvermogen een onderneming uitgebouwd bestaande uit 3 productie-eenheden van konijnen. Bijzonder is dat het bedrijf gelegen is in het Vlaamse Sint-Pieters-Voeren en nauwelijks 200 m verder, aan de overkant van de straat, ook stallen heeft in het Waalse Aubel. Zijn derde bedrijf situeert zich in Frankrijk. En om het nog meer internationaal te maken, al zijn konijnen worden geslacht in de Elzas en worden voor een groot gedeelte in Duitsland vermarkt.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofdredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 - 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Ir. Johan Zoons, Dirk Mertens, Drs E. Pierré, Jaak Reyners, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut
Steeds voor een jaargang: 95€ (België) - Buitenland: prijs op aanvraag

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691 -
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Drukkerij: Aerts bvba - 011 271875 - drukkerij.aerts@skynet.be

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

1 Standpunt	24 Juridisch
3 Fipronil interview	26 Konijnenhouderij
6 Studienamiddag Leg	28 Reportage konijnen
8 Vermeerd. en opfok	32 Pluimveebarema's
12 Diergeneeskunde	35 Berichten
14 Voeding 1 dags kuikens	36 Nieuws bedrijven
16 Rep. vleeskippenbedrijf	37 Column
19 Kipster	38 Kort Nieuws
20 Wetgeving afdoden	40 Marktprijzen

Agenda

6 december 2018: Studie-avond voor vleeskippenhouders te Roeselare, Spanjestaat 141, zaal Mout

10-13 januari 2019: Agriflanders beurs te Gent

Terugblik op de fipronil crisis : ervaringen van een getroffen legkippenbedrijf

tekst en beeld : Luc Maertens

Een goed jaar geleden raasde een 'tsunami' door de legkippensector in Nederland en België. De verwoestingen die een frauduleuze behandeling tegen bloedluizen in de sector had aangericht waren niet te overzien. Tientallen bedrijven in ons land werden geblokkeerd, eieren stapelden zich op en de bedrijven wisten niet wat aanvangen met de leggende kippen. Gelukkig kwam de overheid snel met concrete hulpmaatregelen. Meer dan tijd om een stand van zaken op te maken met de getroffen legkippenhouders.

Onze gesprekspartner

In augustus 2017 troffen we een geslagen familie Vandewaetere-Geldhof aan in Ardoonie. Hun stallen waren geblokkeerd, de miljoenen eieren stapelden zich op en hoe het verder moest met de kippen was volledig onduidelijk. Tot overmaat van ramp het trouwfeest van de onlangs op het bedrijf ingetreden zoon Stijn stond op stapel, uiterst moeilijk in deze dramatische periode.

In het september nummer van vorig jaar brachten we het schrijnende maar moedige getuigenis van dit bedrijf. Nu de compensaties van de overheid zowat afgerond zijn waren vader Guido, Nicole en zoon Stijn, die gezamenlijk in een bvba het bedrijf uitbaten, bereid terug te blikken op dit 'horrorjaar'.

Guido en Stijn Vandewaetere zien de toekomst terug rooskleurig in, helemaal anders dan een goed jaar terug.

Graag nog even kort het relaas van het drama

Stijn: "Einde juli 2017 werd ons bedrijf plots geblokkeerd door het FAVV. Doordat we onze kippen hadden laten behandelen tegen bloedluizen waren onze eieren verdacht dat er een niet toegelaten product inzat - fipronil - waar we nog nooit van gehoord hadden. Geen ei mocht nog het bedrijf verlaten en het was bang afwachten wat ons nog te wachten stond. De eerste analyses toonden hogere dan het toegelaten gehalte aan en de boodschap was dat alle eieren moesten vernietigd worden".

Wisten jullie snel wat te doen?

Guido: "Nee absoluut niet. Niemand kon ons sluitend advies geven of na enige tijd de eieren vrij zouden zijn van fipronil. Maar omdat de eieren zich opstapelden, de voederkosten opliepen en er signalen waren dat de overheid de getroffen

legkippenhouders zou compenseren, hebben we zelf snel besloten om op te ruimen. Op 5 september werden beide stallen geruimd en konden we reeds beginnen met te kuisen".

Wat het kuisen betreft, hoe zijn jullie tewerk gegaan?

Guido en Stijn: "Er was toen nog geen protocol hoe we tewerk moesten gaan. Eerst haalden we alle mest weg uit de stallen en moesten we alle kuiswater opvangen. Hiervoor hebben we eerst een reservoir in de mestgoot aangelegd. Maar dit was rap vol. Vervolgens een bovengrondse mestzak laten installeren voor de verdere opvang van het kuiswater. Steeds werden er stalen genomen door OVAM en omdat wij van de eerste bedrijven waren die met de reiniging begonnen waren werd, mede op basis van de bevindingen op ons bedrijf, een protocol opgesteld. Gelukkig nam na de 2^{de}

reiniging de concentratie in het kuiswater af en kon, onder strikte voorwaarden, het kuiswater van de volgende kuisbeurten uitgevoerd worden op het land”.

Hoeveel maal hebben jullie dan wel gekuist?

Guido: “Kuisen en naspoelen hebben we in beide stallen liefst 7 maal uitgevoerd en dit met diverse producten. Een verschrikkelijk werk van weken waar ook onze echtgenotes bijna dag en nacht aan meegeholpen hebben naast de kuisploegen. Voor de kuiswerken hebben we ook extra zwaar materieel gehuurd. Eén van de problemen na enkele beurten was de motivatie vinden om het terug opnieuw grondig over te doen. Je kon spreekwoordelijk al van de grond eten en toch moest iedereen er op gewezen worden, en de nodige motivatie vinden, om zogezegd ‘schoon’ materiaal terug te kuisen. Maar we wilden geen risico lopen en zijn slechts gestopt met kuisen als de staalnames aangaven dat de fipronil daadwerkelijk uit de stallen was”.

Zijn de eieren en mest snel van het bedrijf verwijderd?

Stijn: “De eieren zijn vrij snel door Ren-

dac opgehaald en de mest is via BMC Moerdijk uit Nederland opgehaald en verbrand. Omdat we de kippen snel geruimd hadden was gelukkig de hoeveelheid mest relatief beperkt. Ook kon op dat moment BMC Moerdijk nog de aangevoerde mesthoeveelheid aan”.

Wanneer werd terug opgestart en hoe zat het met de eitjes?

Guido: “Onze scharrelstal hebben we reeds terug opgestart op 20 oktober, dus zowat 1,5 maanden na de ruiming. Het was bang afwachten op de analyse van de eerste eitjes. Maar ons immens werk was niet voor niks geweest, want men kon geen fipronil meer detecteren. Deze kippen hebben ook een stuk van ons verlies goedgemaakt, door de goede prijs voor de scharreleieren, eind 2017 en begin 2018.

De stal met kleinvolières is veel later opgestart, namelijk in februari 2018. De poeljen waren nog niet besteld en we hebben moeten wachten tot er voorradig waren. Bij deze kippen bleek er nog een lage concentratie fipronil (ver onder de norm) in de eieren aanwezig te zijn. En of dit nog niet voldoende was,

intussen was de prijs van de kooi-eieren gekelderd zodat we verschillende maanden onder de kostprijs hebben geproduceerd.

De beloofde compensaties door de overheid, zijn die uitgevoerd?

Stijn: “Jazeker, we zijn uiterst tevreden van de vergoedingen en compensaties. Zo werd door de Vlaamse Overheid reeds voor het einde van 2017 de kosten voor de afvoer en verwerking van de verontreinigde mest uitbetaald”.

Guido: “De kosten voor de vernietiging van de niet conforme eieren en kippen werd ook vrij snel uitbetaald. Maar de grootste kosten werden gecompenseerd door de Federale Overheid. Deze omvatten de waarde van de vernietigde eieren en kippen, de reinigings- en ontsmettingskosten, de analysekosten en de verliezen door de leegstand. Hierop hebben we wel een tijdje moeten wachten maar recent is dit uitbetaald. Al bij al kunnen we slechts zeer erkentelijk zijn voor de steun en de snelle afhandeling van onze schade. Zonder deze compensaties zou het verlies niet te dragen geweest zijn en hadden velen de deuren moeten sluiten. Natuurlijk is niet alles vergoed, en blijft de financiële kater zeer groot, maar we zijn zeer tevreden met de financiële compensaties”.

Hoe verliep de samenwerking met de diverse diensten?

Guido: “Ik hou eraan de positieve samenwerking te onderlijnen met zowel het FAVV, OVAM, de mestbank en de milieuadministratie. Wij werden daadwerkelijk als slachtoffer aanzien van iets waar we geen schuld aan hadden en er werd samen gezocht om deze catastrofe zo goed als mogelijk te beheersen en op te lossen. Ook voor deze diensten was het zoeken om op een veilige, correcte en werkbare manier met dit probleem om te gaan.

We hebben nog nooit zoveel controles als controleurs op ons bedrijf gehad maar als dit op een positieve manier verloopt wordt dit niet als een grote last ervaren”.

Na liefst 7 reinigings- en kuisbeurten werd de stal terug bevolkt en werd er geen fipronil meer gedetecteerd in de eieren.

Hoe kijken jullie nu naar dit fiproniljaar terug?

Stijn en Guido: "Dat het niet alleen een financieel slecht jaar zal zijn is al aangegeven maar vooral de psychische belasting was enorm. Vooral voor mijn echtgenote Nicole, die het financieel beleid doet, waren het "horror" maanden van enkel betalen en niks binnenkrijgen. Gelukkig hadden we nog melkkoeien om ons van onze fipronilproblemen af te leiden.

Verder hou ik eraan om zeker de steun van onze belangenorganisaties sterk in de verf te zetten. Zonder hun grote inzet was de overheidssteun, de samenwerking met de diverse diensten en het opstellen van de schadedossiers niet mogelijk geweest. Ook zijn we heel erkentelijk voor de steun van vele kennissen die ons zijn komen helpen tijdens deze periode.

Deze crisis heeft ons ten slotte ook geleerd dat we als operator een grote verantwoordelijkheid hebben en uiterst voorzichtig moeten zijn".

En nog een positief slotbericht?

"Uit de miserie is ons derde kleinkind geboren" meldt Guido al lachend. "Stijn en Stefanie hebben namelijk op 28 augustus hun eerste kindje gekregen: Thibau". "Doordat ik in september 2017 getrouwd ben en dit jaar vader geworden, zullen we het jaar van de fipronilaffaire zeker nooit vergeten", aldus Stijn.

De voliërestal werd snel terug opgestart maar de kleinvolière stond 5 maanden leeg omdat er geen poeljen voorradig waren.

Bij deze wenst de redactie zijn dank uit te spreken aan de familie Vandewaetere voor de bereidheid om te willen getuigen over het fipronildrama op hun bedrijf.

Overzicht van de ingediende dossiers, van pluimveebedrijven, bij de Federale Overheid m.b.t. de compensatievergoeding 'fipronil'

- Aantal ingediende dossiers: 83
- Waarvan een 10tal opfokbedrijven
- Aantal goedgekeurde dossiers: 81
- Aantal reeds uitbetaalde bedrijven: circa 4 op de 5 dossiers
- Het totale bedrag van de compensaties: begrepen tussen de 11 en 12 miljoen euro.

**Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee?
International Poultry Services regelt het voor u!**

IPS **INTERNATIONAL
POULTRY
SERVICES**

www.ipsbv.com

Amststraat 17A

6039 RA Stramproy (NL)

+31(0)495-563 599

sales@ipsbv.com

Werkgebied: Nederland | België | NRW

Langer aanhouden van legkippen: verschillende invalshoeken belicht

tekst en beeld : Martijn Chombaere

Het langer aanhouden van leghennen is een item waar zowel fokkerij, opfokorganisaties en onderzoeksinstellingen volop trachten op in te spelen. Dit thema kwam dan ook uitvoerig aan bod op de studiemiddag van het Proefbedrijf Pluimveehouderij (PP) in Geel.

Visie vanuit de fokkerij

Teun Van Den Braak, product manager bij Hendrix Genetics Layers, gaf tijdens deze studiedag een korte uiteenzetting over hoe de fokkerij zich inzet voor het langer aanhouden van leghennen.

In den tijd van voor 'Blanche en zijn peird' was fokkerij niet meer dan de selectie puur op basis van fenotype. Daarna boekte men geleidelijk vooruitgang met berekende selectie ('60-'70) en geschatte fokwaardes ('80-'90), maar het was vooral dankzij de komst van 'genomic selection' dat de fokkerij een boost kende. Hierdoor kon men het generatie-interval verkleinen waardoor de genetische vooruitgang met rasse schrede toenam. Waar een bruine leghen in 1970 op een leeftijd van 75 weken slechts 239 eieren produceerde, nam dit in 2017 al toe tot maar liefst 350 eieren POH. 500 eieren POH op een leeftijd van 100 weken is bij de witte hybridelijnen al een feit, voor de bruine hybridelijnen hopen ze dit te realiseren tegen 2020.

Om dit te realiseren is het langer aanhouden en zodoende de leefbaarheid van de hen uitermate belangrijk. De selectie van die kenmerken die hierop een rol spelen is geen evidentie, want niet alle eigenschappen hebben een hoge erfelijkheids-

graad. Daarom worden de families die de correcte genetische eigenschappen bezitten in proefstallen aan challenge-testen onderworpen, zodoende dat de verschillen tussen de families onderling zich optimaal uiten en er zo een betere selectie kan gemaakt worden.

Leefbaarheid belangrijk

Voor de selectie op leefbaarheid worden onder meer hennen met intacte snavels aan een hoge bezetting en met hoge lichtintensiteit opgehokt, met de bedoeling stress te induceren en pikgedrag uit te lokken. De families met het meest intactste verenkleed, de laagste mortaliteit en de beste productie worden verder weerhouden.

Door de wijzigende markt in de EU omtrent de overschakeling naar alternatieve huisvesting en de toenemende populatie van hennen met onbehandelde snavels, staat de fokkerij voor grote uitdagingen. Dit terwijl het marktsegment bijzonder klein is, want wereldwijd gezien wordt nog ongeveer 90% van de leghennenstapel gehuisvest in kooisystemen.

Visie vanuit de opfokorganisatie

Opfok, het is een slechts 17 weken durende periode die een hen maakt of kraakt. Hiervan is **Christophe Decroos**, commercieel vertegenwoordiger bij VEPYMO, zich maar al te goed van bewust. Zeker nu hennen langer aangehouden worden is het essentieel om de opfokperiode hier perfect op af te stemmen.

Om dit te realiseren opteert VEPYMO telkens om de hennen op te fokken in een huisvestingssysteem dat het best aansluit met het huisvestingssysteem van de klant. Dit om een vlotte start in de legeenheid te bewerkstelligen.

Teun Van Den Braak: "In de fokkerij moeten we zowel rekening houden met het huisvestingssysteem maar ook met het al dan niet behandelen van de snavel!"

Christophe Decroos: "Ook op 70 weken kun je nog perfect bevederde kippen hebben als de fokkerij, opfokker en klant goed op elkaar afgestemd zijn!"

Niet te vroeg in de leg

Ondanks dat de huidige hybridelijnen de potentie hebben om reeds op heel jonge leeftijd de eerste eieren te produceren, worden er in de opfok maatregelen genomen de vroegrijpheid te onderdrukken. Doordat hennen langer worden aangehouden dienen ze eerst voldoende uitgebouwd te zijn alvorens in productie te komen. Een afbouwend lichtschema is één van de zaken die worden aangewend om dit te bewerkstelligen.

Net zoals een melkkoe een negatieve energiebalans kan hebben, kan een gelijkaardig tafereel zich ook afspelen bij leghennen. Eens de hennen in productie worden gebracht, stijgt de voederopname in enkele weken met ± 40 gram. Om ervoor te zorgen dat de hen dit echter kan opnemen, dient er tijdens de opfok voldoende gestuurd te worden naar een voldoende kropontwikkeling a.d.h.v. een aangepast voederschema.

Pikkerij en leefbaarheid

Het langer aanhouden van hennen houdt eveneens in dat de immuniteit langer stand moet houden. Hierbij is een uitgekiemd entschema tijdens de opfok onontbeerlijk. Daarnaast moet er ook voldoende aandacht gaan naar pikkerij, een onderwerp die door het verbod op snavelbehandelen in NL steeds actueler wordt, daar dit een grote impact heeft op de leefbaarheid. Aangezien VEPYMO een behoorlijk aantal leghennen opfokt voor Nederlandse producenten, is hun kennis omtrent dit issue de laatste jaren behoorlijk toegenomen. Om af te sluiten toonde Christophe dan ook trots enkele foto's van nagenoeg perfect bevederde hennen op 70 weken. Trots op de fokkerij, trots op de opfokker, opfokbegeleider en op de klant. Want pikkerij is een multifactorieel probleem dat samen dient aangepakt te worden.

Visie vanuit de onderzoeksinstelling

Het langer aanhouden van leghennen is een actueel thema dat ook het Proefbedrijf pluimveehouderij niet is ontgaan.

Een goed verenkleed behouden op latere leeftijd door pikkerij problemen te voorkomen is de grote uitdaging voor het langer aanhouden.

Dit thema omvat dan ook enkele grote uitdagingen als men de leefbaarheid wilt verhogen waaronder het reduceren/ elimineren van de rode vogelmijt, pikkerij, verbeteren van de eikwaliteit, gezondheid en immuniteit.

Tijdens een proefopzet in 2017, onder leiding van **Nathalie Sleecx** en Ine Kempen, werd er hoofdzakelijk nagegaan wat de impact was van pikkerij in een leghennenkoppel. Voor de proefopzet werden hennen gebruikt van hetzelfde ras, dezelfde moederdieren, dezelfde geboortedatum, dezelfde opfokker, dezelfde opfokstal, hetzelfde transport en dezelfde huisvesting in leg, waarvan de ene groep wel en de andere groep geen snavelbehandeling hadden ondergaan.

Effect snavelbehandeling

Doorheen de ronde werden de veder- en borstbeenscores maandelijks in kaart gebracht. Al van in het begin van de productieronde werd er een duidelijk verschil tussen de verschillende groepen waargenomen, waarbij de conditie van het verenkleed van de onbehandelde hennen beduidend minder was. Deze hennen vertoonden ook een grotere mate aan verwondingen. Dit uitte zich dan ook in een verhoogde mortaliteit en een verlaagde productie. Op het einde

van de productieronde werd de financiële balans opgemaakt en rekening houdende met gemiddelde eierprijzen 2016 Kruishoutem, was er een verschil van 2,4 EUR/POH tussen de behandelde en de onbehandelde groep.

Tijdens deze proefopzet werd alsook de invloed van bepaalde supplementen nagegaan en werd er gekeken of HATO lampen een positief effect hadden t.o.v. gewone LED-lampen. Wat de supplementen betrof was er geen verbetering naar uitval toe, maar was er wel een positief verschil (+5,1) merkbaar wat het aantal eieren POH betrof t.o.v. de testgroep zonder supplementen. Niet alleen de supplementen, ook het aangepast licht leverde een positief verschil (+6,2) qua aantal eieren POH.

Conclusies

Het genetisch potentieel voor het langer aanhouden van de legkippen is niet direct een bottleneck. Afhankelijk van de lijn zijn ze nu (witte) of binnenkort (bruine) reeds in staat om een cyclus van 500 eieren te volmaken op 100 weken. Een goede sturing tijdens de opfok is belangrijk maar de grote uitdaging voor het langer aanhouden blijft om pikkerij te beheersen zeker bij onbehandelde kippen.

Geslaagde studieavonden sectorgroep vermeerdering en opfok

tekst en beeld : Martijn Chombaere

"De pluimveewereld draait door", met deze opmerkelijke titel werd de studie-avond van de sectorgroep opfok en vermeerdering van Pluimvee gelanceerd. Deze studie-avond ging door op 3 en 4 oktober, respectievelijk in Tiel en Malle en kon op veel belangstelling rekenen. Luc Maertens, hoofdredacteur Pluimvee, zette met zijn interessante visie op actuele thema's heel wat mensen aan tot nadenken. Kris Van Daele (Technisch Manager, Aviagen) liet, als tweede spreker, zijn licht schijnen op enkele gevoelige thema's binnen de opfok en vermeerdering van moederdieren.

Exportgevoeliger

De dierlijke productiesector heeft al enige tijd te kampen met een besmeurd imago waarbij het wordt verweten een vervuilende, niet-efficiënte, ongezonde en dieronvriendelijke sector te zijn. Dit heeft grote gevolgen op de vleesconsumptie die jaar na jaar daalt in West Europa. In ons land daalde de consumptie de laatste jaren zelfs met gemiddeld 1 kg vlees per persoon en per jaar. Flexitariërs, dit zijn personen die minder dan 3 keer per week vlees eten, spelen hierin een steeds belangrijker rol.

Pluimveevlees en de consumptie van eieren staan gelukkig het minst onder

druk. Mede door de stijgende productie is de zelfvoorzieningsgraad voor pluimveevlees in ons land wel opgelopen tot in de buurt van 200 %, waardoor de exportgevoeligheid aanzienlijk stijgt. Luc Maertens verwees hierbij naar de recente grote problemen in de varkenssector omwille van de varkenspestperikelen.

Toekomst perspectieven

Op wereldschaal, mede door de bevolkingsaan groei en toegenomen welstand, wordt evenwel een sterke toename van de vleesconsumptie en vooral van kip voorspeld. In 2050 gewagen sommige bronnen, zoals de Rabo bank, zelfs van een verdubbeling. Maar Luc Maertens trok deze voorspellingen in twijfel. Omwille van druk om de klimaatdoelstellingen te halen en de vermoedelijke beschikbaarheid van alternatieven (labo-vlees) is hij de mening toegedaan dat deze voorspellingen overschat zijn. Vanaf 2030 verwacht hij zelfs een duidelijke trendbreuk tot mogelijks een afname van de dierlijke productie.

Vervanging van dierlijk eiwit door een meer plantaardig voedingspatroon (vegetariërs), insecteneiwit maar vooral kweekvlees zijn alternatieven die in de toekomst serieuze concurrenten gaan zijn voor de dierlijke productie. Maar voor pluimvee (goedkoop en geen religieuze obstakels) oogt de toekomst gelukkig rooskleuriger dan voor varkens- of rundsvlees.

Opwarming aarde

De voorbije zomer zal voor altijd in ons geheugen gegrift staan als een extreem warme en droge zomer. Hittegelven die gepaard gaan met over-

Luc Maertens ging in op actuele thema's, omtrent de toekomst van de dierlijke sector, die heel wat mensen aanzetten tot nadenken.

stromingen, verlies aan biodiversiteit, woestijnvorming,... zijn de gevolgen van de klimaatverandering. "Maar als het bij ons al zo warm en droog is, wat moet dit dan niet zijn in bv. Noord-Afrika", deze quote van Luc Maertens zette zeker aan tot nadenken. Omwille hiervan nemen ook de migratiestromen toe met de problemen die we allemaal kennen.

Ook van de landbouw, zeker van de veehouderij, gaan er grote inspanningen verwacht worden om de klimaatdoelstellingen te bereiken. Stallen met minimaal energiegebruik of een energie neutrale productie zullen van de veehouderij geëist worden. Want duurzaam groeien zal de rode leidraad worden voor het

De klimaatverandering zal grote aanpassingen van de dierlijke productie vragen

toekomstverhaal van de landbouw. Maar veehouders kunnen hier ook opportuniteiten uithalen en zelf energieproducent worden (zonnepanelen, windmolens, ...) en dit optimaliseren door samen te werken met complementaire bedrijven in de omgeving.

Big data en nieuwe technologieën

Als laatste item ging Luc Maertens in op big data en nieuwe technologieën. Dikwijls zonder dat we het weten verzamelen we continu pakken data via de stalcomputer, sensoren, smart phone enz. maar we gebruiken ze nog veel te weinig. Moesten we daarbij als vermeerderaar tevens de data kennen van het selectiebedrijf, de opfokker, de broeierij, de voederleveranciers, de vleeskippenhouders waar zijn eieren (kukens) naartoe gegaan zijn enz ... dan zou hier zeer interessante info kunnen uitgehaald worden om het bedrijfsmanagement te optimaliseren of problemen in kaart te brengen.

Maar de verwerking van de data zit nog in een beginfase, ook is er discussie wie de eigenaar is van de data en er is de schrik voor eventueel misbruik. Nochtans door

nieuwe technologieën te implementeren zoals 'blockchain' kan dit opgelost worden en zou er veel meer transparantie zijn in de keten. Luc Maertens verwacht dat in de nabije toekomst nochtans veel van deze nieuwe technologieën zullen geïmplementeerd worden zoals virtuele en verbeterde realiteit, 'internet of things' of blockchain. Wat dit laatste betreft, in warenhuizen is het hierdoor mogelijk dat de consument het herkomstbedrijf in real time kan zien en alles wat met product gebeurd is ... voeder, kuiken, transport, slachterij, verpakking, etc.

Uitval tijdens de eerste week

Ondanks het feit dat de uitval bij moederdieren gedurende de eerste levensweek een gevoelig punt is, werd dit door **Kris Van Daele** van Aviagen zeker niet uit de weg gegaan. Allereerst gaf Kris aan dat in de fokkerij de nodige inspanningen geleverd worden teneinde een robuust en kwalitatief kuiken aan te leveren. Dit om een antwoord te geven aan een steeds veranderende markt waarin AB

De vele handelingen waaronder cloacasexen zorgen voor verhoogde uitval bij RossFF

gebruik verder aan banden gelegd wordt. Tevens werd er opgemerkt dat er ook een variatie zit tussen PS-producten onderling. Vederseksbare producten zoals de 308FF geven gemiddeld een lagere uitval tijdens de eerste levensweek.

Desondanks verwacht Kris niet dat er snel een verschuiving zal zijn naar hun alternatief, nl. de Ross 308FF, dit omdat de broederijen aangewezen zijn op kuikens die men kan vederseksen voor exportdoeleinden.

Tevens zijn volgens Kris de opvangomstandigheden een cruciaal aspect tijdens de eerste levensweek zoals temperatuur, waterverstrekking etc....

Rol cloacaexen en broeding

Om bacteriële contaminatie te vermijden worden PS kuikens onder zo hygiënisch mogelijke omstandigheden uitgebroed en verwerkt. Gezien het een fokproduct betreft dienen tevens extra behandelingen uitgevoerd te worden zoals cloacasexen, vaccinatie tegen o.a. marek ziekte, snavelbehandeling, en de behandeling van de hanen.

Kris stelde ook de eerste resultaten van 'broeding' voor. De bedoeling is om het micromanagement van de kuikens te optimaliseren, door ze in afgesloten kleine ruimtes nabij drink- en voedergelegenheden te zetten. De eerste resultaten zijn zeer positief om de uitval te reduceren maar dit vraagt veel werk van de opfokker.

Hakpezen

Hakpeesfalen is een probleem waar volgens Kris nog een groot mysterie rondhangt wat de oorzaak is. Hakpeesfalen ontstaat wanneer er onvoldoende doorbloeding is in de hakpees wat leidt tot collageennecrose. Hierdoor ontstaat er bindweefsel dat door zijn verminderde sterkte na een trauma kan scheuren met een afgegleden **hakpees** tot gevolg. Deze aandoening treedt in 95 % van de gevallen op tussen de 25 en 35 weken.

Kris Van Daele liet zijn licht schijnen op enkele gevoelige thema's binnen de opfok en vermeerdering van moederdieren.

Er is al veel onderzoek naar verricht en het is gekend dat reovirussen op jonge leeftijd de pees kunnen aantasten. Daarnaast treedt dit ook vaak op na een bacteriële infectie of is het van mechanische aard. Zeker in dit laatste geval gaat de opfokker niet vrijuit. Als men rond de 2 weken begint te wegen wordt er vaak een overgewicht geconstateerd, hierdoor beperkt men het voeder in de daaropvolgende weken. Het is echter net dan dat de dieren verhoudingsgewijs het meeste behoefte hebben aan mineralen, vitaminen, AZ, ... voor de opbouw van spieren, pezen en skelet. Restrictie van het voeder in deze periode leidt tot tekorten met de nodige gevolgen nadien.

Want hoe is het mogelijk dat moederdieren, afkomstig van dezelfde grootouderdieren, dezelfde leeftijd, dezelfde opfokstal- en management bij de ene vermeerderaar te maken krijgen met gescheurde hakpezen en bij de andere vermeerderaar niet?

Preventie hakpeesfalen

Volgende preventieve strategieën gaf Kris mee: eerst en vooral reduceer elke vorm van onrust. Dit kan men doen door de eerste voederbeurt in het donker te laten geschieden en te zorgen voor een voldoende watertoevoer. Daarnaast is het belangrijk om de coccidiosedruk onder controle te houden en de overgang tussen de verschillende fasevoerders geleidelijk te laten verlopen. In de opfok kan men naast het verhinderen van een te beperkte voederopname, eveneens de dieren stimuleren om zich beperkt verticaal te bewegen met opspringplatforms (< 30 cm hoogte).

Naast management is het gebruik van Reo-vaccins, indien er bewijs is van een vroege Reo-besmetting of indien er op 3-5 weken pootproblemen worden geconstateerd, van nut. Adeno-vaccins daarentegen bieden geen soelaas.

Onbehandelde snavel

Ondanks dat er in België nog geen sprake is van een verbod op snavelbehandelen, is dit een zeer actueel issue in veel an-

Bij moederdieren is het probleem van hakpeesfalen sterk land- en bedrijfsgebonden maar naar de echte oorzaak is het raden.

dere landen. Door opfokkers en vermeerderaars er in België nu al hun aandacht op te vestigen, hoopt Kris problemen in de toekomst te vermijden.

Dit kan onder meer door minimaal te kiezen voor regelbare lichtbronnen of te opteren voor RGB-lampen. Het verstrekken van rood licht brengt soelaas bij pikkerij, alleen verhoogt hierdoor het aantal grondeieren en heeft dit problemen bij de selectie van de hanen als men de kamkleur niet meer kan beoordelen. Het terug omschakelen van rood naar normaal licht is een delicaat gegeven, indien het verlichtingssysteem het geleidelijk aan opmengen van licht toelaat, is dit een groot voordeel.

Aangepaste voerpannen

"Indien er nieuwe pannen moeten geïnstalleerd, opteer voor pannen met een slijtagelaag' deze hebben bewezen van efficiënt te zijn", aldus Kris. Door het veelvuldig aanpikken van het slijtageoppervlak slijt de snavel op een natuurlijke manier af en bekomt men eveneens het

In vele Europese landen worden de snavel niet meer behandeld

gewenste effect van een minder scherpe snavel. Maar ook in sommige voerkettingssystemen kan voorzien worden van inlegstrips om diezelfde slijtage te bekomen.

Naast verlichting en voersystemen, besprak Kris ook nog ventilatie, bezettingsdichtheid, voerbaklengte, water, voeder en nutritie als parameters die een invloed kunnen uitoefenen op pikkerij.

Om af te sluiten gaf Kris nog mee dat als de wonde van een aangepikte hen of haan behandeld wordt met zilverspray, de hen of haan met rust wordt gelaten. Het kost zowat niets, maar doet wonderen. Deze tip zal zeker door velen meegenomen worden en thuis worden uitgetoet.

Besluit

Deze studieavonden werden bijzonder gesmaakt, leerrijk, to the point en boden ruim de mogelijkheid tot napraten bij een hapje en een drankje. In Tielt was dit duidelijk uitgebreider dan in Malle ondanks de nabijheid van de brouwerij van Westmalle ...

Exzodus voor de controle van rode vogelmijt

Vraag ernaar bij uw dierenarts

Vogelgriep: hoe is de situatie wereldwijd?

tekst en beeld: Eva Pierré, dierenarts DGZ

De laatste 13 jaar werd de epidemiologie van vogelgriep of aviaire influenza (AI) gekenmerkt door twee panzootiën, dit zijn epidemieën die over hele werelddelen verspreid zijn onder dieren. Het vogelgriepvirus evolueert constant door mutatie en uitwisseling van genetisch materiaal tussen AI-subtypes. Zo worden nieuwe subtypes gevormd die een bedreiging vormen voor mens en dier.

De eerste panzootie van AI liep van 2004 tot 2012. De tweede startte in 2013, met pieken in 2015 en 2017 en is op dit moment nog aan de gang. In de periode januari 2013 – augustus 2018 stierf wereldwijd liefst 122 miljoen gedomesticeerd pluimvee als gevolg van hoogpathogene AI (HPAI).

Het grootste verschil tussen beide panzootiën is het aantal circulerende AI-subtypes, dit is bij de huidige panzootie drie keer zo hoog (tabel 1). Ook het aantal landen en gebieden getroffen door HPAI

ligt nu iets hoger. Vooral Azië, Afrika en Europa werden getroffen. In Amerika was de ziekte sterk aanwezig in het noorden, maar zo goed als afwezig in het centrum en het zuiden van het land (fig. 1).

	Eerste panzootie (jan 2005 – dec 2012)	Tweede panzootie (jan 2013 – aug 2018)
Aantal landen en gebieden met HPAI bij gedomesticeerd pluimvee	65	68
Aantal uitbraken gemeld bij gedomesticeerd pluimvee	8.345	7.122
Aantal AI-subtypes gemeld bij gedomesticeerd pluimvee	4	12

Tabel 1: Bij de huidige panzootie circuleren er drie keer meer subtypes van het AI-virus dan bij de vorige panzootie. Dit maakt de controle en uitroeiing van de ziekte complexer.

Het hoogpathogene H5N8 is wereldwijd één van de meest gerapporteerde AI-subtypes van de laatste vijf jaar (zie tabel 2). Dit is ook het subtype dat in 2017 in ons land 13 besmettingen bij pluimvee veroorzaakte (2 pluimveehandelaars en 11 hobbyhouders). Het hoogpathogene H5N6 werd in Nederland in december 2017 voor het eerst aangetoond op een pluimveebedrijf.

Het risico op besmetting met vogelgriep bestaat het hele jaar door. Een permanente bioveiligheid blijft dan ook de preventiemaatregel bij uitstek.

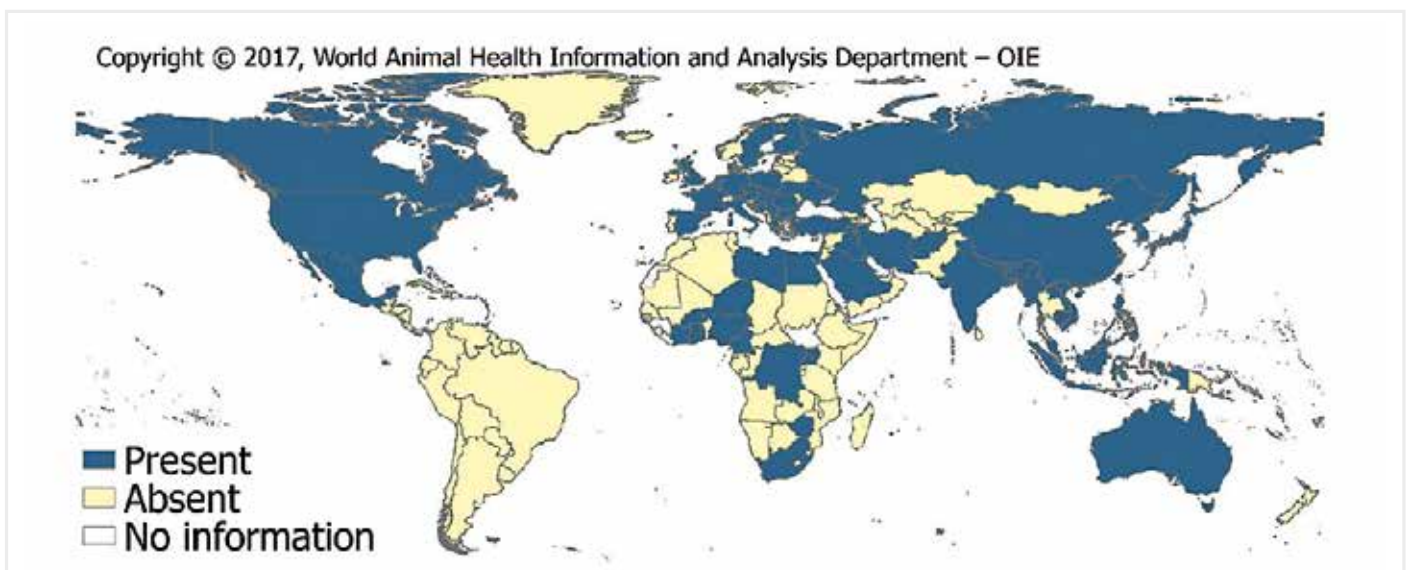

Fig.1: In de periode januari 2013 tot augustus 2018 werden 68 landen en gebieden, verdeeld over alle werelddelen minstens één keer getroffen door hoogpathogene vogelgriep bij gedomesticeerd pluimvee.

Subtype		Werelddeel				
H	N	Afrika	Amerika	Azië	Europa	Oceanië
5	1	x	x	x	x	
	2	x	x	x	x	
	3			x		
	5				x	
	6			x	x	
	8	x	x	x	x	
7	2					x
	3		x			
	7				x	
	8		x			
	9		x	x		

Tabel 2: Overzicht van de AI-subtypes wereldwijd in de periode januari 2013 – augustus 2018. Influenzavirussen worden ingedeeld in subtypes op basis van hun twee oppervlakte-proteïnen haemagglutinine (H) en neuraminidase (N) die in verschillende combinaties kunnen voorkomen (bijvoorbeeld H5N1).

Bioveiligheid als preventie blijft cruciaal

In augustus dit jaar meldden zowel Duitsland, Denemarken als Nederland gevallen van het hoogpathogene H5N6 bij wilde vogels. Op dit moment migreren weer heel wat trekvogels via routes die lopen over Europa, Afrika en Azië. Het risico op een besmetting met AI is daarom tijdens deze periode van het jaar een stuk hoger.

Ondanks deze seizoenstrend, is het belangrijk het hele jaar door bioveiligheidsmaatregelen te nemen om een besmetting te vermijden. Vermijd daarom altijd contact - zowel direct als indirect - tussen professioneel pluimvee en wilde vogels.

Bronnen:

OIE Situation Report for Highly Pathogenic Avian Influenza (update 31/08/2018)
www.favv.be/diereengezondheid/vogelgriep

Complete inrichting voor uw pluimveestal

PVS Electromatic – Lichtervelde
Frederik Roelens -0474 05 75 11
frederik@pvs-pvs.com

PVS Oost – Dessel
Joost de Haas – 0493 10 03 53
joost@pvs-pvs.com

PVS Tivertec – Watervliet
Thomas Verstrynghe – 0473 75 01 89
thomas@pvs-pvs.com
Vincent Verstrynghe – 0473 87 74 32
vincent@pvs-pvs.com

www.skov.com

PLUIMVEE VARKENS SERVICE
www.pvs-pvs.com

Omdat klimaat belangrijk is!

Eëndagskuikens voeren is een kunst!

tekst en beeld: Kobe Lannoo,
Product Manager Nuscience*

De voeding van vleeskuikens moet blijven evolueren om de voortdurende genetische evolutie te kunnen bijbenen. De grootste stappen zijn ongetwijfeld te zetten in de periode onmiddellijk na het uitbroeden. De focus op orgaangroei en -ontwikkeling moet ondersteund worden door een gespecialiseerd prestarter voer.

Uitdagingen gedurende de eerste dagen

Bij het bestuderen van de groei van ééndagskuikens vallen twee zaken op. Enerzijds groeien ze in het begin extreem snel en anderzijds ontwikkelen de organen zich de eerste dagen proportioneel sneller dan de spieren.

Vleeskuikens groeien aan het einde van de groeiperiode zelfs meer dan 100 g/dag. Desalniettemin groeien ze, in verhouding tot hun eigen lichaamsgewicht, het snelst aan het begin van hun leven (Fig. 1). De eerste dagen moeten ééndagskuikens 30-35% van hun eigen lichaamsgewicht groeien. Vaak wordt gedurende de eerste 10 dagen een normaal startvoer aan deze kippen gevoerd. Kuikens hebben op dag 1 echter totaal verschillende voedingsbehoeften, vergeleken met dag 10. Een gespecialiseerde prestarter voor de eerste dagen zal dan ook een grote meerwaarde betekenen voor de jonge dieren.

Niet-gedomesticeerde vogels (mus, vink, specht, ...) zijn meestal nestblijvers wat betekent dat de moeder en de vader de jonge vogels voeden met grondstoffen

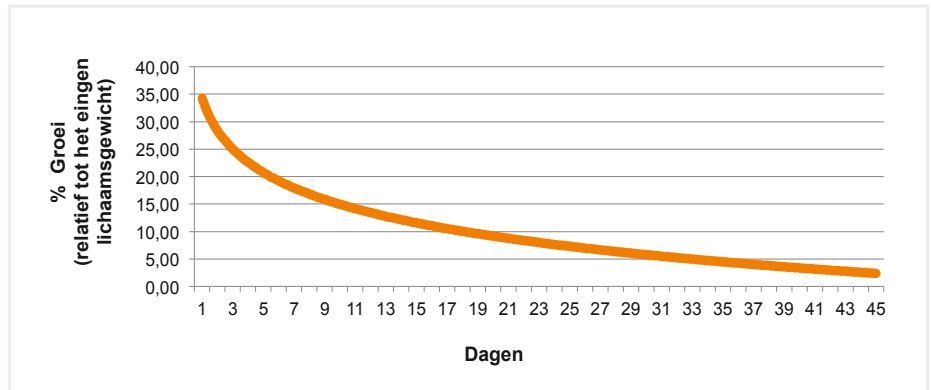

Fig. 1. In verhouding tot hun eigen lichaamsgewicht groeien vleeskippen het snelst aan het begin van hun leven.

Fig. 2. Nestvlieders versus nestblijvers

en nutriënten die zeer gemakkelijk verteerbaar zijn (wormen, insecten, ...). Gedomesticeerde vogels, zoals vleeskuikens echter, hebben geen ouders om ze te voeren (Fig. 2) en moeten het stellen met het moeilijker verteerbare voedsel dat wij hen aanbieden (sojaschroot, tarwe, maïs, ...). Om die reden vertienvoudigt het belangrijk orgaangewicht in de eerste levensweek, terwijl het lichaamsgewicht "slechts" vervienvoudigt. De algemene ontwikkeling is dus niet gericht op toename van het lichaamsgewicht, maar op de ontwikkeling van de darm. Daarom is het belangrijk dat de ééndagskuikens ook een voer krijgen dat is gericht op deze orgaanontwikkeling.

Aandachtspunten voor een gespecialiseerde prestartervoer

Een goede verteerbaarheid

Een prestartervoer moet eerst en

vooral zeer goed verteerbaar zijn om het mogelijk te maken voor de kuikens om efficiënt en snel te groeien. Hiertoe werd een proef met ééndagskuikens opgezet. Drie uur nadat ze toekwamen in de stal werd hen de toegang tot eten en drinken ontnomen. Nog eens 5 uur later werd hun maag onderzocht. De foto's (Fig. 3) tonen duidelijk een lege maag voor de kuikens die een goed verteerbare prestarter kregen. Bij het voeren van het gewone startvoer was de maag nog gevuld en was de vertering nog in volle gang. Dit toont aan dat een gespecialiseerd prestartervoer de vertering kan bespoedigen. Op die manier wordt een hogere uniformiteit bekomen aangezien ook de zwakkere kuikens het voer efficiënt kunnen verteren.

Snelle energie

Om een goede voeropname te verze-

Fig. 3. Maaglediging bij links een gespecialiseerde prestarter en rechts een normaal startervoer.

keren is het zeer belangrijk dat kuikens actief zijn. Deze activiteit kan getest worden door de tijd te meten die de kuikens nodig hebben om rechtop de komen nadat ze op op hun rug gelegd werden. Tabel 1 toont duidelijk een hogere activiteit voor kuikens gevoerd met een prestarter vergeleken met kuikens die het standaard startervoer kregen. Dit werd bekomen worden door de prestarter te voorzien van een snelle energiebron.

Optimale korrelkwaliteit

Om stoffracties te reduceren is een minimale 'Pellet Durability Index' (PDI) van 95 % vereist. Tegelijkertijd echter moet de korrel vlot uiteenvallen in de mond. Testen tonen aan dat 86,7% van de kippen een keurig gevulde crop hadden bij het voeren van een prestarter waar dit bij gewoon startervoer slechts 78,3 % was. Dit toont dat de kuikens gemiddeld vroeger beginnen eten met een gespecialiseerde prestarter.

Antioxidant balans

Na het uitkippen zijn vele antioxidanten (zoals Vit E, Vit C en Se) opgebruikt. Daarom is het goed om een prestarter aan te rijken met natuurlijke antioxidanten zodat de dieren, nu en in de toekomst, beter kunnen omgaan met stress.

Tabel 1. Een gespecialiseerde prestarter bevat bronnen van snelle energie die een goede kuikenactiviteit bevorderen.

	Gespecialiseerde prestarter	Starter (controle)
Activiteitscore (s)	0,96	1,21

Verdedigingsschild

Kuikens hebben een zwak afweersysteem gedurende de eerste levensdagen. Om de kuikens optimaal te beschermen, worden ingrediënten toegevoegd die enerzijds de pathogenen afdoden en bovendien het immuunsysteem van de kuikens versterken. In een experimentele proef bij moederdieren daalde de sterfte op 7 dagen van 1,19 % bij een normaal startervoer naar 1,01 % voor een specifieke prestarter.

Galli Crunch: de nieuwe prestarter van Nuscience

Gebaseerd op de bovenvermelde aandachtspunten heeft Nuscience een nieuw prestarter concept ontwikkeld. Galli Crunch resulteert reeds op dag 1 in een significant verschil in lichaamsgewicht. Dit verschil trekt zich door tot op het eind met tegelijkertijd een significant lagere voerconversie en lager sterftcijfer (Tabel 2).

Tabel 2. Galli Crunch verbetert groei, voerconversie en sterftcijfer.

	Gespecialiseerde prestarter (Galli Crunch)	Controle starter
Lichaamsgewicht dag 0 (g)	41,0	40,9
Lichaamsgewicht dag 1 (g)	59,5 ^a	58,0 ^b
Lichaamsgewicht dag 38 (g)	2763 ^a	2708 ^b
VC dag 38	1,56 ^b	1,60 ^a
Sterftcijfer dag 38 (%)	3,33	3,89

*Meer info: Kobe.Lannoo@nusciencegroup.com

Nieuw anticox schema maakte einde aan problemen 'De kuikens tot de slacht beschermen tegen coccidiose'

tekst en beeld : Martin Groot Severt,
AgriCommunicatie

Vleeskippenhouder Johan Haesen in Lanaken zag elke ronde in de vierde week een groeidip. "Coccidiose", constateerde zijn dierenarts. Met een nieuw anticoxschema waarbij de kuikens worden beschermd tot het einde van de ronde zijn de problemen voorbij. De kuikens zijn vitaler, de groeidip is verdwenen, het aflevergewicht is hoger en de voederconversie ging ongeveer 7 punten naar beneden.

Vleeskippenhouder Johan Haesen beschermt sinds vorig jaar zijn vleeskippen tegen coccidiose tot het moment van slachten. Problemen die hij voorheen had, zijn sindsdien opgelost.

Johan Haesen heeft samen met zijn vrouw Karoline een bedrijf met vleeskippen en akkerbouw. De vleeskippen zitten op twee locaties; drie stallen met 60.000 dieren direct bij het woonhuis en twee stallen met 90.000 vleeskuikens op ongeveer 400 meter. Het bedrijf is van oudsher een zeugenbedrijf met een 'neventak' van 20.000 vleeskippen. Geleidelijk aan hebben de varkens plaatsgemaakt voor het pluimvee. In 2015 vertrokken de laatste zeugen. "De vleeskippen liggen me beter. Ik vind het prettiger werken en wat organisatie betreft is het ook beter te combineren met de akkerbouw. De tarwe voer ik aan de vleeskippen en het tarwestro gebruiken we gehakseld als strooisel in de stal."

Voerdip in week 4

Sinds een jaar is het plezier in de vleeskippentak weer volop aanwezig. Daarvoor liep het een paar jaar wat stroever. "Het was elke ronde hetzelfde beeld", blikt Haesen terug. "Zo tussen de derde en vierde week werden de kuikens lusteloos en was de voeropname te laag. De water-voer-verhouding was wel normaal en de mest was poederdroog. Ik kon er de vinger niet op leggen wat er precies aan de hand was, maar de resultaten waren niet naar tevredenheid."

Na heel wat onderzoek bleek dat de coccidiedruk in de stallen telkenmale zeer hoog opliep. Om de besmettingsdruk in de stal te verlagen, kreeg Haesen van zijn voerleverancier het advies om specifieke ontsmettingsmiddelen te gebruiken en met voldoende water te spoelen. "We hebben meer dan tienduizend euro aan ontsmettingsmiddelen uitgeven. Jammer genoeg kwamen de problemen de volgende ronde opnieuw terug."

Nieuw anti-coccidioseschema

De bedrijfsdierenarts van Haesen, Geert

Van Den Abeele van Dierenkliniek Venhe in Kasterlee, adviseerde hem toen om het anti-coccidioseschema aan te passen. Haesen volgde op dat moment het standaard schema van Spoormans: Maxiban® tot 10 dagen en daarna Salinomycine tot het uitladen en blanco voer aan het eind van de ronde. Van Den Abeele adviseerde in eerste instantie om Maxiban® (narsin en nicarbazine) in ieder geval tot het uitladen in het voer te houden om zo de meest kritische periode voor coccidiose te overbruggen. "Tot het uitladen liep het super, zodra we stopten met Maxiban® kwamen de problemen toch weer terug. Na een paar dagen was er weer een voerdip", vertelt Haesen. Daarop besloot hij in overleg met zijn dierenarts de dieren tot de slacht te beschermen. Spoormans was in staat om het gewenste anticox-programma tot en met het finishvoer aan te bieden.

Anti-coccidioseschema Johan Haesen

0 – 32 dagen	Maxiban®
32 – slacht	Monteban®

Beschermen tot slacht

De kippen krijgen nu tot het uitladen Maxiban® in het voer en daarna tot de slacht Monteban®. Het dubbele werkingsmechanisme van Maxiban®, door de combinatie van een ionofoor (narsin) en een chemisch middel (nicarbazine), biedt optimale bescherming. Na vier weken, als de coccidiosepiek in de ronde voorbij is, gaat Haesen over op Monteban®. "Omdat het alleen narsin bevat, is het goedkoper. Aan het eind van de ronde is de voeropname het grootst, dus dan scheelt het meteen flink", vertelt Haesen. In de zomer bij hoge temperaturen, zoals dit jaar, schakelde hij in overleg met zijn voeradviseur een paar dagen eerder over. Nicarbazine kan onder specifieke omstandigheden extra hittestress ver-

Johan Haesen in overleg met Isabelle Hoschet, pluimveedierenarts van Elanco.

Een goede darmgezondheid en droog strooisel dragen bij aan het gezond houden van de voetzolen van de vleeskippen.

oorzaken. "Door eerder over te schakelen kun je deze hittestress en mogelijk extra uitval voorkomen", legt Jonas Gasia van Spormans uit.

7 punten betere voederconversie

Het nieuwe anti-coccidioseschema blijkt een schot in de roos. "Wij werken er nu ongeveer een jaar mee en willen niet meer terug. De problemen die we voorheen hadden zijn verleden tijd. De kuikens groeien de hele ronde mooi door zonder groeidip. Als de kuikens het goed doen, voelt dat ook beter", vertelt Haesen. Hij pakt de map met de resultaten erbij en vergelijkt de rondes met elkaar. De grote verschillen zijn te zien in de voederconversie en het aflevergewicht van de dieren. Op 38,2 dagen lag het gemiddelde aflevergewicht (inclusief uitladen) de laatste ronde op 2.455 gram terwijl dat voorheen 2.325 gram was. De bruto voederconversie daalde met 7 procentpunten; waar die tot vorig jaar standaard boven 1,6 was, beweegt die de laatste rondes tussen 1,5 en 1,6.

Resultaten Johan Haesen met nieuw anti-coccidioseschema

Aantal dieren	157.000
Ras	Ross 308
Aandeel tarwe	28 %
Slachtleeftijd	38,2 dagen
Leeftijd uitladen (20%)	32 dagen
Leeftijd wegladen	41 dagen

Gemiddeld bruto gewicht	2,505 gram
Groei/dag	65,58
V.C. netto	1,56
V.C. (1.500 g) netto	1,18
Uitval	1,79 %

Minder antibiotica

Naast een betere groei en voederconversie is het afgelopen jaar het antibiotica-gebruik flink gedaald. "Waar we voorheen regelmatig antibiotica nodig hadden bij verteringsproblemen komt dat nu maar heel sporadisch voor", vertelt hij. Dat is volgens hem in het belang van het dierenwelzijn. De goede darmgezondheid en droog strooisel dragen daar ook aan bij omdat de voetzolen niet beschadigd raken. Haesen levert ongeveer de helft van zijn wegladers aan een Nederlandse slachterij waar de conditie van de voetzolen standaard wordt beoordeeld. (zie kader) De voetzoollaesiescore was de laatste ronde slechts 11, wat bijzonder laag is.

De pluimveehouder is het verder opgevalen dat het aantal krassen en beschadigingen duidelijk minder is met het nieuwe anti-coccidioseschema. "Ik heb er geen verklaring voor. Mogelijk komt het omdat de dieren zich beter voelen en daardoor minder agressief naar elkaar zijn."

Impact op rendement

Een snelle rekensom leert dat een daling van de voederconversie met 0,01 ongeveer 0,75 cent per kuiken aan voordeel

oplevert. De 7 punten verbetering bij Haesen komt neer op 5,25 cent per kuiken. De kosten van Maxiban® in Groei2 en Monteban® in de laatste week bedragen samen ongeveer 2 cent per kuiken. Tel daar het voordeel van extra aflevergewicht en lagere medicijnkosten bij op, dan is een goed anti-coccidioseschema al gauw rendabel. "Ik zie het bovendien ook als een verzekeringspremie. Als ik meer zekerheid heb dat de kuikens het goed doen, voelt dat gewoon beter", besluit de pluimveehouder.

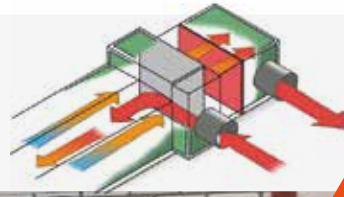
Beschermen tot de slacht?

Veel anticoxschema's werken nog met blanco voer aan het einde van de ronde. De keuze heeft veelal te maken met de meerkosten van anticoxmiddelen. Aan het einde van de ronde is de voeropname het hoogst en daarmee ook de kosten. Daar staat tegenover dat de groei per dag dan ook het hoogst is evenals de schade bij een eventuele groeidip. Haesen kiest ervoor om de vleeskippen tot het moment van slachten met een ionofoor te beschermen. Zo beschermt hij de dieren tegen een groeidip in de lopende ronde. Tevens vermindert hij de uitstoot van oöcysten en daarmee de infectiedruk in de stal voor de volgende ronde.

Wouters **elektrotechniek**
Wouters **klimaattechniek**
Vencotec **schakel tussen dier en techniek**

- Klimaatoplossingen
- Voer- en watersystemen
- Besturing

Dealer van:

Tel. +31 497 745 200
info@vencotec.nl
www.vencotec.nl

ensoltec

Wij helpen ondernemingen om winst te halen uit hernieuwbare energie projecten.

Actie:
verlengde
garantie
op de
omvormer

Benieuwd wat we voor u kunnen doen?

www.ensoltec.be
AALTER-09 227 39 22

ZONNE-ENERGIE

THUISBATTERIJ

LAADOPLOSSINGEN

De zuiverste energie... maakt u zelf!

Oordeelsestraat 84
5111 PL Baarle-Nassau
T 06 - 205 39 464
F 013 - 590 4714

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"
Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
E info@stallenreinigingvantilburg.nl

TE KOOP EN TE KOOP GEVRAAGD:
Pluimveebedrijven en NERD's

0475.555834

info@agrovastgoed.be
www.agrovastgoed.be

Voor actuele informatie:

Bezoek de Pluimvee website: www.pluimvee.be
Of abonneer je op onze elektronische nieuwsbrief -
Info: advertenties@pluimvee.be

Kipster misleidt consument met hun 'duurzame haanburger'

tekst en beeld: Martijn Chombaere

De ambities van Kipster, 's werelds meest mens-, milieu- en dier-vriendelijkste kippenstal worden, valt niet te rijmen met hun keuze om hanen van leghennen op te fokken voor vleesconsumptie. Een kritische benadering.

Haankuikens van leghennen kennen afzetmarkt

Door de jarenlange selectie naar hennen die zo efficiënt mogelijk eieren produceren, is de vleesproductie bij deze rassen ondermaats. Bij het uitbroeden van broedeieren ontstaan naast de henkuikens ook haankuikens in een verhouding van $\pm 50/50$. Door de summiere vleesproductie is het zowel economisch als op gebied van milieubelasting onverantwoord om dergelijke haankuikens op te fokken. Deze haankuikens worden daarom in een 4 minuten durend proces langzaam verdoofd en geëthanaseerd d.m.v. CO₂-gas, dit geheel conform de EU wet- en regelgeving 1099/2009. Deze haankuikens worden vervolgens geconditioneerd en gebruikt als voeding voor reptielen, roofvogels, ... bij particulieren en dierentuinen.

Opfokken haankuikens

Om ethische redenen heeft Kipster ervoor geopteerd om de haankuikens van hun witte leghennen niet direct af te doden, maar op te fokken tot 15 à 17 weken tot een slachtgewicht van $\pm 1,500$ kg. Zodoende dat deze haankuikens alsnog kunnen benut worden voor de humane consumptie door deze te verwerken in de 'heerlijke Hollandse haanburgers' van

In het 'Kipster concept' worden de leghaankuikens opgefokt en geslacht op 15-17 weken leeftijd.

de Lidl. Er zou kunnen gezegd worden dat voor elke 2 leghenhanen die in het voedselsysteem terecht komen, er een gangbaar vleeskuiken minder geboren moet worden.

Grote ecologische voetafdruk

Hierbij wordt er echter nauwelijks stil gestaan bij het feit dat het opfokken van leghaankuikens, met een voederconversie tussen de 3 en de 4, een zware impact heeft op de ecologische voetafdruk. Ondanks dat dit gecounterd wordt, voor een beperkt gedeelte, door het gebruik van reststromen benadert dit allesbehalve de efficiëntie van een braadkuiken (VC 1,5-1,6). Niet alleen de hogere VC heeft een impact op het milieu, eveneens de veel hogere mestafzet is niet onbelangrijk te noemen in dit verhaal.

Tegengesteld effect?

Minder dieren doden, met deze bedoeling heeft Kipster ervoor gekozen om de leghenhanen op te fokken. Ondanks de goeie intenties, zou het opfokken van leghenhanen mogelijks een tegengesteld effect met zich mee brengen volgens Hanno Kiezebrink, producent en leverancier van voeding voor roofvogels, reptielen, dierentuindieren, honden en katten.

"Jaarlijks wordt er namelijk ± 8.000 ton geëthanaseerde kuikens in de EU afgezet. Als dit wegvalt moet er een gelijk aantal kg's vervangend product gemaakt worden. Daar kuikens een specifieke lage voedingswaarde hebben, kan deze voedselbron voor andere dieren, niet 'zo maar' vervangen worden door andere diersoorten".

In eerste instantie zou het wegvallen van kuikens in de Benelux dus een verhoogde import van kuikens uit andere EU-landen met zich meebrengen. Wat neerkomt op louter een verschuiving van het probleem.

In een later stadium, indien het aanbod ontoereikend is, is het niet ondenkbaar dat er dan toch andere en juist meer dieren gekweekt worden om als voedseldier gebruikt te worden. Dit kan dus net meer dierenleed veroorzaken.

Een andere optie is dat de vraag naar geslachte vleesproducten, die momenteel hun afzet vinden voor de humane consumptie in Afrika, gebruikt worden ter vervanging. Hiertoe behoren vooral kippenpoten, organen, etc. Uiteindelijk zou ons 'dierenwelzijn' wel eens kunnen leiden tot een verminderd voedselaanbod voor een deel van de Afrikaanse bevolking.

Hoe bedwelm/dood je pluimvee het best individueel op het bedrijf?

tekst: Karolien Langendries – ILVO, Karlien De Paepe – Dienst beleid Dierenwelzijn
beeld: Human Slaughter Association

Pluimveehouders zijn verplicht minstens 2x per dag de dieren in hun stallen te inspecteren. Wanneer ze ernstig zieke of gewonde dieren aantreffen, moeten ze gepast reageren. In geval van (het beginstadium van) een ziekte kan een passende behandeling opgestart worden. Maar bij een uitzichtloze situatie waarbij de dieren onnodig lijden, moet de pluimveehouder de getroffen dieren zo snel mogelijk doden. Uiteraard dient dit op de meest humane en efficiënte manier te gebeuren. Maar wat k n en m g wettelijk gezien? Dit artikel tracht een samenvatting te geven van het huidige geldende wettelijke kader.

Ethische plicht

In de Europese Verordening (EG) nr. 1099/2009 (van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden) staat dat het een **ethische plicht** is om productieve dieren te **doden die veel pijn lijden**, indien er geen economisch haalbare manier is om die pijn te verlichten. Ook meldt de verordening dat veel methodes om dieren te doden pijnlijk zijn en dat het **noodzakelijk** is om de dieren te **bedwelmen** om zo hun bewustzijn of gevoeligheid uit te schakelen v or of  p het moment van doden.

Bedwelmingsplicht

De verordening definieert bedwelmingsplicht als "iedere bewust gebruikte methode die een dier pijnloos in een staat van bewusteloosheid of gevoelloosheid brengt, m t inbegrip van de methoden die onmiddellijk de dood tot gevolg hebben". Sommige bedwelmingsmethodes kunnen immers **rechtstreeks tot de dood** van dieren leiden op zo'n manier dat het geen pijn en zo weinig mogelijk spanning en lijden bij de dieren veroorzaakt. Andere bedwelmingsmethodes leiden dan weer **ni t rechtstreeks tot de dood** waardoor de dieren opnieuw gevoelig of tot bewustzijn kunnen komen. Deze methodes dienen dan ook altijd **aangevuld** te worden met een andere techniek die zeker tot de dood zal leiden vooraleer de dieren opnieuw bijkomen.

Cervicale dislocatie: Manueel mag dit tot 3 kg levend gewicht (max. 70 vogels per persoon per dag), mechanisch tot 5 kg levend gewicht (geen beperking in aantal).

Soorten bedwelmingsmethodes

De methodes worden onderverdeeld in mechanische, elektrische, gas- en overige (injectie) methodes. Onderstaande opsomming geeft weer wat wettelijk mogelijk is, maar daarom praktisch niet altijd even haalbaar.

Mechanische methodes pluimvee

Wat de mechanische methodes betreft, wordt voor pluimvee gesproken over het gebruik van een **penschiettoestel** (al dan niet penetrerend), **maceratie** (verhakselen – tot max. 72 uur), het **breken van de nek**, een **percuterende slag op de kop** en een **vuurwapen** met een vrij projectiel.

1. Penschiettoestel

Bij een **penetrerend** penschiettoestel wordt een pen doorheen de schedel in de hersenen geschoten (penetratie) wat een zwaar en onomkeerbaar hersenletsel veroorzaakt. Bij een **niet-penetrerend** penschiettoestel wordt de pen tégen de kop geschoten zonder de schedel te penetreren wat een zwaar hersenletsel tot gevolg heeft. Soms komt het echter voor dat de schedel bij pluimvee hierbij ook kapot gaat. De plaatsing van het toestel, de snelheid waarmee geschoten

wordt, de lengte van het penetrerende gedeelte, de vorm en diameter van de pen alsook de slagkracht van het patroon is afhankelijk van de diersoort en de grootte van het dier. Voor **kippen** moet de niet-penetrerende pen een **platte kop** hebben; voor **eenden, ganzen en kalkoenen** een **bolle kop**. Deze bedwelmingsmethode moet zo snel mogelijk en zeker **binnen de minuut** gevolgd worden door een **dodingsmethode**.

2. Maceratie

Maceratie (verhakselen) duidt op het **onmiddellijk versnipperen** van het volledige dier. Dit mag enkel toegepast worden bij **kuikens tot 72 uur leeftijd** en bij **embryo's in het ei**. Deze methode leidt tot de **onmiddellijke dood** van de dieren. Het apparaat werkt met sneldraaiende, mechanisch aangedreven snijplaten. De capaciteit van het apparaat moet voldoende zijn om alle dieren direct te doden, zelfs wanneer het om grote aantallen gaat. Hoewel deze methode bijna niet meer wordt gebruikt in Vlaanderen en het publiek ook duidelijk tégen het gebruik ervan is, is deze methode **Europees nog steeds toegelaten**.

3. Breken van de nek (cervicale dislocatie)

De nek kan **manueel of mechanisch** gebroken (of opgerekt) worden. Daardoor komt de kop los van de ruggengraat wat tot de dood van het dier leidt. De **mechanische** methode mag gebruikt worden bij pluimvee **tot 5 kg levend gewicht** (geen beperking qua aantal per persoon), de **manuele** methode mag maar gebruikt worden bij pluimvee **tot 3 kg levend gewicht (maximum 70 vogels per dag door dezelfde persoon)**. De manuele dislocatie wordt op een correcte manier toegepast door de vogel op te heffen met één hand en hem bij de poten te houden. De vingers van de andere hand moeten geplaatst worden achter de schedel en om de nek van de vogel (zie foto). In één vloeiende beweging moet u dan **beide handen snel en krachtig uit elkaar trekken** en terzelfdertijd ook **de kop naar achter knikken**.

4. Percuterende slag op de kop

Deze krachtige (en nauwkeurige) slag op de kop zorgt voor een ernstig hersenletsel. De methode kan gebruikt worden voor **levend pluimvee tot 5 kg**. Ook hier geldt een **maximum van 70 vogels per dag door eenzelfde persoon**. De percuterende slag op de kop wordt correct toegepast indien u de vogel bij de poten vasthoudt en de kop op een hard oppervlak laat rusten. Daarna moet u met een zwaar, makkelijk te hanteren voorwerp de vogel op de kop slaan. De moeilijkheid bestaat erin om op de juiste plaats en met de juiste slagkracht te slaan. Deze methode wordt zeker niet routinematig aangeraden omdat het niet 100% effectief is bij een foute uitvoering.

5. Vuurwapen met vrij projectiel

Door de slag en de penetratie van één of meerdere projectielen ontstaat een **zwaar en onomkeerbaar letsel aan de hersenen**. De plaatsing van het schot, de kracht en het kaliber van het patroon en het soort projectiel dat gebruikt moet worden,

Elektrische bedwelmung op de kop is mogelijk bij kippen (min. 240 mA) en kalkoenen (min. 400 mA) en moet gevolgd worden door een dodingsmethode.

hangt af van dier tot dier. Ook moet erop gelet worden dat het bezit van een vuurwapen aan bepaalde regels moet voldoen. Deze methode is zeker niet de gangbare methode om dieren te doden in de pluimveehouderij.

Elektrische methodes pluimvee

1. Elektrische bedwelmung (uitsluitend kop)

Bij deze methode worden de **hersenen blootgesteld** aan een bepaalde stroomsterkte. Voor **kippen** dient deze **minimaal 240 mA** te zijn, voor **kalkoenen** minimaal **400 mA**. De spanning dient meer dan **110 V** te zijn. Er is geen gewichtsbepaling voor deze methode. Indien de methode **niet dodelijk** was, moet deze **binnen de 15 seconden** gevolgd worden door bvb **verbloeding of cervicale dislocatie**. De elektroden moeten aan weerszijden van de kop geplaatst worden, tussen de ogen en de oren (zie foto). De elektroden moeten **minstens 7 seconden op de kop** gehouden worden.

2. Elektrische bedwelmung (kop tot lichaam)

Bij deze methode wordt het volledige lichaam ("kop tot cloaca") van de vogel blootgesteld aan een bepaalde stroomsterkte. Dit leidt vaak tot de dood ten gevolge van een hartstilstand. Deze methode wordt minder toegepast op pluimveebedrijven maar is ook mogelijk bij kalkoenen.

3. Elektrisch waterbad

Deze methode wordt hier niet verder gespecificeerd gezien deze minder (of niet) geschikt is voor het individueel doden van dieren op een pluimveebedrijf, maar eerder toegepast wordt in o.a. slachthuizen.

Gasmethoden pluimvee

De pluimveehouder moet steeds bij het aanwenden van (ge-

vaarlijke) gassen goed de instructies naleven om zo zijn **eigen veiligheid niet in gevaar** te brengen. De **opslag en stockage** van gevaarlijke gassen moeten ook voldoen aan o.a. de milieuwetgeving. Volgens de Europese Verordening kunnen verschillende gassen gebruikt worden voor de gasbedwelmings van pluimvee, namelijk CO₂, CO en inerte gassen als stikstof of argon. Het gebruik van gas is een 'propere' methode op gebied van bioveiligheid, in die zin dat als het gasmengsel dodelijk is er geen bloed vrijkomt met mogelijk verder verspreidingsgevaar van ziektes e.d.

1. CO₂

Koolstofdioxide kan gebruikt worden in de **zuivere vorm** of kan **vermengd** worden met inerte gassen. Wanneer zuivere CO₂ gebruikt wordt, kan je kiezen voor een **directe blootstelling** van dieren aan een mengsel met **meer dan 40% CO₂**. Dit kan aangewend worden in containers, tunnels, kuilen of vooraf luchtdicht afgesloten gebouwen en kan toegepast worden op alle pluimvee. Je kan er ook voor kiezen om de CO₂ in **2 fasen** toe te dienen, met name een **eerste blootstelling** van dieren aan een gasmengsel met een **CO₂-concentratie lager dan 40%**, gevolgd door blootstelling aan een gasmengsel met een **hogere concentratie** eens de dieren het bewustzijn hebben verloren.

CO₂ kan ook **vermengd** worden met **inerte gassen** (zoals stikstof of argon). Hierbij worden de dieren rechtstreeks of geleidelijk blootgesteld aan een gasmengsel dat **tot 40% CO₂** bevat, vermengd met inerte gassen. Dit heeft een **zuurstoftekort** tot gevolg. De methode kan gebruikt worden in kuilen, zakken, tunnels, containers of vooraf luchtdicht afgesloten gebouwen. Het zorgt voor een eenvoudige bedwelmings voor pluimvee indien de **blootstelling aan minstens 30% CO₂ minder dan 3 minuten** bedraagt. Nadien moeten de dieren nog **verbloed** worden. De methode kan ook echter **rechtstreeks tot de dood** leiden indien **blootstelling voldoende lang** is (langer dan 3 minuten).

2. CO

Deze methode wordt vaak gebruikt bij pelsdieren. Koolstofmonoxide kan je in zuivere vorm of vermengd met andere gassen aanwenden. In **zuivere vorm** moeten de dieren blootgesteld worden aan een gasmengsel met **meer dan 4% CO**. **Vermengd** met andere giftige gassen, moet het mengsel **meer dan 1% CO** bevatten. Te allen tijde moet **visueel toezicht** op de dieren uitgeoefend worden. De dieren blijven ook in de bedwelmingsruimte totdat ze dood zijn. Een volgend dier wordt pas binnengebracht wanneer het vorige dier effectief dood is.

3. Inerte gassen

Dieren bij volle bewustzijn worden onmiddellijk of geleidelijk blootgesteld aan een mengsel van inerte gassen als **argon of stikstof** met een **zuurstoftekort** tot gevolg. De methode kan gebruikt worden in kuilen, zakken, tunnels, containers of

Voor kippen moet het penschiettoestel een platte kop hebben; voor eenden, ganzen en kalkoenen een bolle kop.

vooraf luchtdicht afgesloten gebouwen. Het is een **eenvoudige bedwelmingsmethode** wanneer de blootstelling van het pluimvee aan het **zuurstoftekort minder dan 3 minuten** bedraagt. Nadien moeten de dieren nog **verbloed** worden. De methode kan echter ook **rechtstreeks tot de dood** leiden bij **voldoende hoge concentratie en indien de blootstelling langer duurt dan 3 minuten**.

Dodelijke injectie pluimvee

Tot slot kan alle pluimvee ook het bewustzijn en de gevoeligheid verliezen door een **injectie met een veterinair middel**. Dit zorgt voor een **onomkeerbaar** intreden van de dood. Hierbij moet de **dierenarts** gebruik maken van goedgekeurde middelen.

Om zeker te zijn dat het dier **effectief dood** is, kunnen volgende parameters gecontroleerd worden: geen regelmatige ademhaling, geen spontane bewegingen, een slap karkas of slappe vleugels en het bloeden stopt. Controleer dit alles zeker vooraleer het dier naar de kadaveropslag te brengen!

Onderzoeksproject KUIKDOD

Momenteel loopt aan het ILVO een project rond dit onderwerp. Dierenarts Anneleen Watteyn onderzoekt daarbij welke van de huidige mogelijke methodes om pluimvee individueel te doden diervriendelijk zijn én daarbij ook makkelijk praktisch toepasbaar zijn op het bedrijf. Zij test o.a. het gebruik van zuivere stikstof als gas bij kalkoenen. Het rapport wordt aan het einde van dit jaar verwacht. De resultaten zullen kenbaar worden gemaakt aan de hele pluimveesector.

SALMET®

All-In-One volière systeem

Het grondig geteste
All-In-One volièresysteem
combineert **dieren-
welzijn** en de **hoogste
legprestaties**.

**SILOBOUW
DECOCK P.**

Oude Gentweg 39A, 8820 Torhout
T 050 21 49 24 – FAX 050 21 36 94
www.silobouwdecock.be

Bezoek
ons tijdens
Agriflanders

in **HAL 7, STAND 7231**

Tel: +49 6074 3760 0
info@salmnet.de

www.salmnet.de

... for your success!

Hyvarki

Bedrijfshygiëne

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

Turfstrooisel als bodembedekking voor pluimvee

- Voor een beter stalcomfort, hygiëne en dierwelzijn
- Minder voetzoollaesies
- Uitermate veilig door een lage PH
- Biologische afbreekbaar
- Constante kwaliteit
- Scherpe prijs

VERVOER HERRIJGERS

Herrijgers/Hervado BVBA
Tel 03/667.49.40
GSM 0478/38.83.84
www.Herrijgers-BVBA.be

Opnieuw aanpassingen aan de contante betalingen!

tekst : Solange Tastenoye

De “Wet tot voorkoming van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme en tot beperking van het gebruik van contanten” van 18 september 2017, heeft het onder andere over de drempel voor contante betalingen. Vroeger werden er ook al drempels voor contante betalingen tot stand gebracht, maar bij deze laatste aanpassing van de wet werden de regels nog maar eens aangepast. Hieronder hebben we het over de laatste aanpassing van deze wet, maar gaan we ook na wat zoal de bedoeling van deze wetsregels zijn.

Wie valt onder toepassing van deze wet?

Met “witwassen van geld” bedoelt men dat er gelden uit illegale praktijken, in het legaal circuit gebracht worden. Door dit “witwassen” van geld, probeert men te verstoppen dat het geld eigenlijk afkomstig is uit een illegaal circuit (bv door het plegen van fiscale fraude).

Zoals reeds aangehaald wil men door deze wetgeving witwaspraktijken de kop indrukken. Dit brengt met zich mee dat iedereen (elke gewone burger dus), maar ook bijvoorbeeld notarissen, boekhouders, advocaten, gerechtsdeurwaarders, vastgoedmakelaars, banken, verzekeringen, enz... onder toepassing van deze regels vallen.

De wet van 18/9/2017 legt allerhande regels op om deze witwaspraktijken

tegen te gaan en het vastleggen van een drempel voor contante betalingen is daar één van.

De drempel voor contante betalingen aangepast!

In 2012 werd de limiet voor contante betalingen verlaagd van 15.000 € naar 5.000 €. In 2014 ging men nog een stapje verder en werd de drempel nog eens verlaagd naar 3.000 €!

Of het nu gaat om de verkoop van materiaal, een machine of het leveren van diensten, is hierbij zonder belang: er mogen geen grotere bedragen meer contant in ontvangst worden genomen!

MAAR... voorheen kwam er nog een vrij ingewikkelde regel bij kijken, nl. dat indien iemand een contante betaling deed van bijvoorbeeld 4.000 €, dan moest de cash betaling toch beperkt worden tot 10% van dit bedrag. Dit zorgde voor heel wat moeilijkheden en verwarring. Vandaar dat deze regel in verband met de 10% afgeschaft werd!

Dit houdt concreet in dat de beperking van de cashbetaling tot 3.000 € blijft bestaan (btw inbegrepen), maar dat de ingewikkelde 10% regeling niet meer bestaat!

Een voorbeeld: Jan koopt een salon van 3.000 €: hij mag dit bedrag nog net cash betalen. Kost zijn salon echter 4.000 €, dan kan hij slechts 3.000 € cash betalen (en dus geen 400 € zoals bij de 10% regel!).

Is deze regel van toepassing voor alle betalingen en schenkingen?

Neen!

Deze regel geldt niet voor betalingen

tussen gewone particulieren! Bent u van plan om een som geld van meer dan 3.000 € aan een familielid te geven, dan kan u dat gerust doen!

Deze drempel voor contante betalingen geldt wel voor alle particulieren klanten (consumenten dus) die iets kopen bij een handelaar.

Kortom is deze regel van de beperkte drempel van toepassing op alle betalingen, behalve op deze tussen consumenten!

Een “consument” wordt door de wet omschreven als “ieder natuurlijke persoon die handelt voor doeleinden buiten het kader van zijn commerciële, industriële of ambachtelijke activiteit of een vrij beroep”.

Een voorbeeld: Jan is particulier/consument en hij koopt een auto aan bij een andere particulier voor 5.000 €. Jan mag dit volledig bedrag van 5.000 € cash betalen.

Indien Jan echter een auto koopt bij een professionele handelaar voor 5.000 €, dan mag hij slechts 3.000 € cash betalen!

Is het mogelijk om de betaling in meerdere keren te doen?

Neen!

Gaat het om eenzelfde aankoop, dan is het niet mogelijk om bijvoorbeeld een aankoop van 10.000 € op te splitsen in 4 keer een contante betaling 2.500 €!

Wat bij de verkoop van onroerende goederen?

Hier liggen de regels nog strenger!

Bij de verkoop van onroerende goederen mag sinds 1/1/2014 niets meer door de koper contant betaald worden! De wetgever heeft het over “de prijs van de verkoop van een onroerend goed”. Dit

betekent het totale bedrag dat de koper moet betalen en dat betrekking heeft op de aankoop en de financiering van dat goed, hierin zijn ook alle bijhorende kosten van de verkoop begrepen.

De prijs van de verkoop van een onroerend goed mag dus enkel vereffend worden door middel van een overschrijving of cheque.

Bovendien moet de verkoopovereenkomst en de verkoopakte, het of de nummer(s) van de financiële rekeningen vermelden waarlangs het bedrag werd of zal worden overgemaakt, evenals de identiteit van de houders van die rekeningen.

Wanneer de notarissen of de vastgoedmakelaars vaststellen dat deze regels niet worden nageleefd, dan moeten zij dit onmiddellijk ter kennis brengen van de CFI (Cel voor Financiële Informatieverwerking). Zij die dergelijke informatie bekomen, zoals bijvoorbeeld deze CFI, mogen de informatie die zij hebben bekomen, in geen geval aan anderen medede-

len; zij moeten dus hun beroepsgeheim respecteren!

Juridisch adviesbureau Solange Tastenoje

Officiële voorstelling van het adviespunt voor land- en tuinbouwers

Op **zondag 2 december** te Zelem, Donderbosstraat 56
Vanaf 14u : iedereen welkom - tombola

Vanaf 15u : Korte lezingen omtrent pachtwet, uitwegen en afsluitingen
Vraagstelling mogelijk

den Ouden Oirschot
Pluimveeservicebedrijf

Meer dan 25 jaar dienstverlenend in de pluimveewereld

Vangen, laden en lossen van kuikens, legkippen, moederdieren en kalkoenen

Nieuwedijk 26
5688 LK Oirschot

+31 (0)411 - 68 84 92
+31 (0)411 - 68 84 93

info@denoudenoirschot.nl
www.denoudenoirschot.nl

IKB NEN 4400-1

PROESHAUT
bedrijfsautomatisatie

Stalautomatisering pluimveebedrijven

VDL FlowSlider

Dit overflow-systeem stimuleert de kuikens en wekt de nieuwsgierigheid op om vers voedsel te zoeken. Het bespaart in arbeid en maakt kuikenpapier overbodig

Droeshaut NV
Hamonterweg 139
B - 3930 ACHEL
Tel: +32(0)11642892
www.droeshaut.be
info@droeshaut.be

Nieuw voer- en huisvestingssysteem voorgesteld bij konijnenslachterij Van Assche

tekst en beeld : Konijnenslachterij Van Assche

Konijnenslachterij Van Assche, Victoria Mengvoeders en Broviand ontwikkelde het afgelopen jaar samen met een konijnenhouder een nieuw voer- en huisvestingssysteem voor jonge konijnen. Op vrijdag 3 augustus jl. organiseerde Konijnenslachterij van Assche, in samenwerking met Victoria Mengvoeders, een bijeenkomst om het nieuwe Babypark systeem te introduceren aan diverse Belgische konijnenhouders.

Vanuit de markt is de vraag naar konijnenvlees 'met extra welzijn en rendement' de afgelopen jaren sterk toegenomen. De consument en retail vinden dierenwelzijn steeds belangrijker. Dit gaf bovengenoemde partijen de aanleiding om de mogelijkheden te onderzoeken. Wouter van Assche - 'We hebben met Victoria Mengvoeders en Broviand een goede samenwerking gevonden om de diverse mogelijkheden gezamenlijk te onderzoeken en tot een praktisch concept uit te werken. Dit heeft geresulteerd in de ontwikkeling van het **Babypark systeem**. We verwaarden onze producten momenteel al in het hogere segment. Met de verbeterde vleeskwaliiteit van de Babypark konijnen kunnen we hierin nog een stapje verder zetten en aan de vraag (blijven) voldoen'. Het vlees heeft vooralsnog geen 'ster' maar de kans dat het een keurmerk krijgt is niet ondenkbaar.

Tijdens de introductiebijeenkomst werd onder andere een visie op de markt en

Babypark is een voer- en huisvestingssysteem voor jonge konijnen waarbij de voedsters in combinatie met de jonge konijnen van andere voedsters gehuisvest worden. De jonge konijnen beschikken over babypark voer in speciale voerbakjes in de nestkasten.

de toekomst van de konijnenhouderij gegeven, werden de werking en eerste resultaten van het babypark systeem gepresenteerd en kregen de deelnemers een rondleiding aangeboden.

Marktsituatie en toekomstvisie

Na ontvangst van de deelnemers gaf **Wouter van Assche** zijn visie op de markt en de toekomst van de konijnenhouderij. De consument wordt steeds kritischer. Per hoofd van de bevolking wordt bewust minder maar kwalitatief beter vlees gegeten (meer vers, bij voorkeur lokaal, en minder diepvries) en vindt dierenwelzijn hierin steeds belangrijker. Zo werd er in België in 2017 door 0,3 % van de bevolking konijn gegeten ten opzichte van 0,4% in 2014. Ook de 'beleving' speelt een steeds grotere rol

bij het consumeren van konijnenvlees. Konijn wordt vooralsnog gezien als luxe stukje vlees en wordt met name gegeten met de hele familie in het weekend of op feestdagen.

De toekomst vraagt om kwaliteitsverbetering en professionalisering in de keten op het gebied van voeding, huisvesting, dierenwelzijn, gezondheid, medicijngebruik en afzetmogelijkheden. Dit zou geborgd moeten worden via een handboek kwaliteitsborging. Ook wordt de nadruk gelegd op het ontwikkelen

van een sterk merk konijnenvlees met bij voorkeur minimaal 1 ster van het Beter Leven Keurmerk.

Babypark systeem en praktijkresultaten

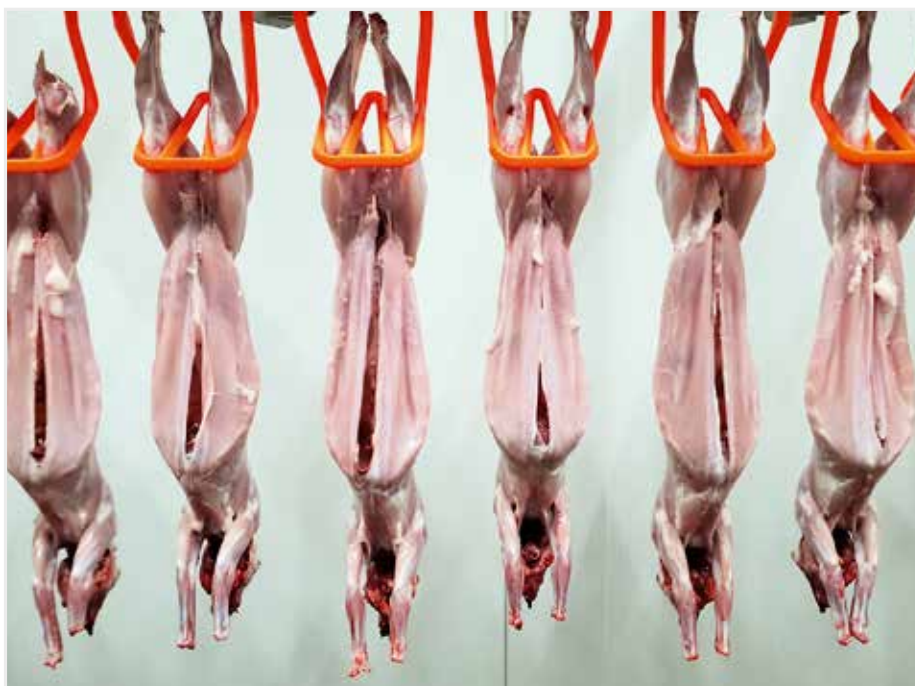
Jos Dortmans (Victoria Mengvoerders) gaf vervolgens meer uitleg over het nieuwe voer- en huisvestingssysteem en toonde daarbij de eerste praktijkresultaten. De resultaten komen overeen met de resultaten uit de eerder uitgevoerde praktijkproeven: een plus op de gezondheid (minder medicijngebruik en gemiddeld 3% minder uitval), groei (gemiddeld 5-10 kg hogere productie per voedster p/jr.) en het slachtrendement (gemiddeld 1,5% - 2% hoger).

Rondleiding

Aansluitend kregen de deelnemers een rondleiding door de nieuwe slachterij in Deinze aangeboden. Tijdens de rondleiding werden de nieuwste technologieën, duurzame ontwikkelingen en het volledige verwerkingsproces gepresenteerd. Deelnemers waren blij verrast en spraken hun bewondering uit. Met name de professionaliteit en complexiteit van de processen en het dagelijkse management sprak hen aan. Er komt veel bij kijken om een dergelijke slachterij op dit niveau operationeel te houden. Met name de inzet van voldoende en vakbekwaam personeel is en blijft een uitdaging voor de slachterij.

Tijdens de presentatie en rondleiding werd onder andere het verschil in vlees kwaliteit en slachtrendement van de geslachte konijnen benadrukt. De vlees kwaliteit en uniformiteit van de karkassen bij standaard kooi en parkkonijn is nogal verschillend, vooral bij de kleinere dieren uit een groep die een roedere vleeskleur hebben en minder beveesd zijn dan de anderen. Dit resulteert in een aantal onverkoopbare karkassen bij het versnijden en verwerken.

Daar zorgt het Babypark systeem voor een kwaliteitsverbetering en een uniformere karkasvorming. Daarnaast

Het Babypark systeem zorgt voor kwaliteitsverbetering en een uniformere karkasvorming.

Eind 2015 werd de nieuwe slachterij te Deinze in gebruik genomen met de nieuwste technologieën en duurzame ontwikkelingen in het volledige verwerkingsproces

hebben de Babypark konijnen een beter, en dus kleiner, ontwikkeld darmpakket waardoor de konijnen enerzijds een gezondere en hogere groei hebben gerealiseerd en anderzijds de slachterij minder slachtafval onderhoudt. Een win-win situatie dus.

Het grootste konijnenbedrijf van de Benelux ligt langs weerszijden van de taalgrens

Op bezoek bij C. Teller: 4.500 voedsters op 3 bedrijven

tekst en beeld : Luc Maertens

In de mooie Voerstreek heeft Christian Teller met veel passie en doorzettingsvermogen een onderneming uitgebouwd bestaande uit 3 productie-eenheden van konijnen. Bijzonder is dat het bedrijf gelegen is in het Vlaamse Sint-Pieters-Voeren en nauwelijks 200 m verder, aan de overkant van de straat, ook stallen heeft in het Waalse Aubel. Zijn derde bedrijf situeert zich in Frankrijk. En om het nog meer internationaal te maken, al zijn konijnen worden geslacht in de Elzas en worden voor een groot gedeelte in Duitsland vermarkt.

Eerste lening op 18 jaar!

Als zoon van een melkveehouder in de Voerstreek kreeg Christian Teller (47), op 11-jarige leeftijd, een koppel kweekkonijnen als cadeau. Hiermee ontstond een passie en reeds vrij snel was de jonge Christian overtuigd dat hij met konijnen zijn geld kon verdienen. Op de landbouwschool had hij een leraar die hem volgde in zijn passie en ervoor zorgde dat hij in Lille-Kasterlee een konijnenbedrijf met 400 voedsters kon bezoeken. Nu was de jonge Christian overtuigd dat hij hiervan zijn beroep kon maken. In zijn laatste jaar school, net 18 jaar oud, trok Christian naar de bank voor een lening om in de omgeving een uitbollend melkveebedrijf te kunnen overnemen.

Christian Teller heeft zijn groot bedrijf opgebouwd met veel passie en doorzettingsvermogen. Aan de inkom verraadt een groot konijn wat er in de stallen zit.

Niet zonder fierheid meldt Christian dat hij erin slaagde om de bank te overtuigen en net voordat de wetgeving veranderde (een minimum leeftijd van 21 jaar voor bedrijfslening) hij de middelen kreeg om direct na het verlaten van de schoolbanken zijn droom waar te maken.

Uitbouw bedrijf

Na de overname van het melkveebedrijf in Sint-Pieters-Voeren was Christian nog enkele jaren melkveehouder. In de oudere stallen werden wel de eerste kooien geïnstalleerd en weldra een éénheid van 150 voedsters opgebouwd. Na de nodige ervaring opgedaan te hebben besloot Christian om de koeien aan de deur te zetten en volop te gaan voor de uitbouw van een groot konijnenbedrijf.

Eerst werden de oudere rundveestallen omgebouwd in Sint-Pieters-Voeren zodat de capaciteit van het gesloten bedrijf intussen opgetrokken werd tot in de buurt van een 500 voedsters.

In 2000 kon Christian aan de overzijde van de N608, in het Waalse Aubel, grond kopen en werden hier 4 nieuwe stallen gebouwd voor een gesloten éénheid met een capaciteit van 2.000 voedsters. Maar om zowat iedere week voldoende konijnen te kunnen produceren werd ook op de site te Sint-Pieters-Voeren verder uitgebreid met 4 nieuwe stallen in 2009 en 2011 voor zo'n 2.000 voedsters.

Omwille van de voordelen voor de Franse markt, als de konijnen in Frankrijk geboren en gekweekt worden, nam hij recent een

Frans konijnenbedrijf over. Na de nodige aanpassingen, om all-in all out te kunnen werken, zitten hier een **800tal** voedsters op dit gesloten bedrijf. "In totaal heb ik nu zo'n **4.500** voedsters maar dit is minder dan een 2tal jaar terug omdat ik een gedeelte van de kooihuisvesting vervangen heb door parkhuisvesting", aldus Christian. "In deze parkhuisvesting, op basis van de Duitse normen, kan ik op dezelfde ruimte slechts 2 voedsters houden in plaats van 3 met kooihuisvesting".

Productiesysteem

Alle voedsters worden in groepen om de 6,5 weken kunstmatig bezaaid. In Sint Pieters Voeren is een éénheid ingericht waar een 25tal rammen zitten, voldoende voor alle voedsters. Het verzamelen, verdunnen en klaar maken van het sperma gebeurt door hen zelf evenals het insemineren.

De organisatie van zijn bedrijven is er op gericht dat hij iedere week een éénheid volledig kan leegmaken en afleveren aan de slachterij. De stallen zijn opgedeeld in 5 éénheden die ieder volledig gescheiden van elkaar een all-in all-out systeem toepassen, maar met een week interval. "In feite heb ik in België 5 duo systemen en de 6de week wordt ingevuld met mijn Frans bedrijf.

Op die manier kan dit bedrijf de voordelen combineren van **all-in all-out** en ook wekelijks leveren aan de slachterij. Vooral omdat wekelijks een gedeelte van de konijnen parkkonijnen moeten zijn, is zo'n productie- en werkwijze noodzakelijk. In ieder van de **5 productiegroepen** is zowat een vierde van de verrijkte kooihuisvesting recent vervangen door een combiparkstelsel.

Verschillende wetgeving – verschillende huisvesting

De konijnen voor de **Duitse markt** moeten aan strenge huisvestingsnormen voldoen. De voedsters moeten over 6.000 cm² beschikken (exclusief nestruimte) en de vleeskonijnen in parken over 1.000 cm². Hiervoor heeft dit bedrijf com-

De 8 stallen zijn ingepland aan weerszijden van de taalgrens, in de mooie glooiende Voerstreek.

bi-parken aangekocht bij het Italiaanse constructeur Meneghin. Ieder park bestaat uit 4 individuele eenheden van 53 cm breedte voor de voedsters. Door bij spenen de tussenschotten te verwijderen wordt een park bekomen van 31.000 cm² voor 31 vleeskonijnen.

Verder heeft dit bedrijf zwaar moeten investeren om in alle stallen daglicht te voorzien (norm = minimum 5% van vloeroppervlakte). De nodige aanpassingen aan de daken liepen op tot dik boven de 40.000 euro!.

In **Frankrijk** is er nog geen markt voor parkkonijnen of de fransen vullen dit zelf in met konijnen die in iets grotere kooien gehouden worden maar helemaal niet voldoen aan de eisen bij ons of in Duitsland. Ook is er geen wetgeving in Frankrijk omtrent de huisvesting van konijnen en is er van eerlijke concurrentie geen sprake, aldus Christian. Zo worden mijn konijnen, die met minder 'welzijn' op mijn Frans bedrijf gekweekt worden, 0,13 cent/kg duurder betaald dan deze die in België gekweekt (in verrijkte kooien of zelfs parken) maar in Frankrijk geslacht worden.

Personeel

Christian Teller en zijn vrouw Carine Herens werken fulltime in het bedrijf.

Daarnaast hebben ze 2 vreemde arbeidskrachten fulltime in dienst, één in België en ook iemand voor hun Frans bedrijf. "Verder is mijn vader de man die zich bezig houdt met de mestuitvoer. Alle **drijfmest** wordt op eigen gronden geïnjecteerd (circa 100 ha), hoofdzakelijk weiland in de omgeving. Hiervoor hebben we zelf geïnvesteerd in het nodige materiaal. De kosten van de mestafzet proberen we hierdoor te drukken". Alle weiland wordt gehuurd of gemaaid door melkveeboeren uit de omgeving.

Bemerk dat op zijn Frans bedrijf de boeren om de mest komen en de mest gratis kan afgezet worden.

Christian is zeer strikt wat **bioveiligheid** betreft. Bezoekers worden geweerd, de banden van auto's ontsmet en er wordt steeds gedoucht na mogelijks contact. Tot op heden heeft hij geen problemen gehad met RHD. De 5 eenheden werken ook volledig autonoom. Dieren worden er niet tussen verplaatst. Steeds wordt er andere bedrijfskledij aangedaan en de eenheden werken volgens het all-in all-out principe. Dit is 'de sleutel' om te lukken met konijnen volgens Christian.

De konijnen

Het bedrijf werkt uitsluitend met Hycole hybriden. Er komen nooit vreemde dieren

binnen. De vervanging van de voedsters gebeurt hoofdzakelijk doordat er in iedere stal enkele grootouderdieren zitten en deze met één van zijn 3 grootouderdierrammen bezaaid worden. Hierdoor moet hij slechts enkele keren per jaar 1-dagsjongen van het selectiebedrijf aankopen om zijn grootouderdieren te kunnen vervangen.

De konijnen worden afgeleverd op ± 80 dagen en hebben dan een gemiddeld gewicht van 2,8-2,9 kg. Reeds van bij het starten van zijn konijnenactiviteit gaan alle konijnen naar het Franse pluimvee- en konijnenslachthuis Siebert te Ergersheim in de **Elzas**. Jaarlijks worden er prijsafspraken gemaakt die o.a. afhankelijk zijn van het land waar de konijnen gekweekt zijn of geconsumeerd worden. Zo is de prijs verschillend voor de parkkonijnen, die allemaal naar de Duitse grootwarenhuisketen Edeka gaan, en deze van de 'kooikonijnen'. Maar ook voor zijn 'Franse' konijnen krijgt Christiaan een betere prijs dan dezelfde konijnen die in België gekweekt zijn. "Hier speelt het Franse chauvinisme want als er op de verpakking Fr mag staan is dit zogezegd beter" aldus een geïrriteerde Christian.

Ook het vervoer van de slachtkonijnen heeft het bedrijf Teller in eigen handen genomen. De bedrijfscamion is afgestemd op de wekelijkse productie (4.000 à 4.500 konijnen) en uitgerust met speciale vangcontainers. Het laden heeft plaats op zondagavond.

Parken versus kooien

Christian is niet tegen parkhuisvesting maar er hangt volgens hem toch een serieus prijskaartje aan vast. "Eerst en vooral is er de hogere investering per voedster. Verder omwille van de ruimte-eis kunnen er minder dieren in dezelfde stalruimte aangehouden worden. Wat de groei van de slachtkonijnen betreft, het verschil tussen kooi en park is beperkt maar de uitval is zeker enkele procenten hoger en ik heb ook steeds een hoger % afkeuringen in het slachthuis. Hierdoor is de **voederomzet** minstens 0,3 tot 0,4 hoger bij parkkonijnen", rekent Christian voor. Daarom is het slechts economisch haalbaar als de konijnen aan een duidelijke meerprijs kunnen afgezet worden. Voor mijn konijnen is dit slechts voor deze die naar Duitsland toe gaan.

Recent werden dakvensters in alle stallen aangebracht om tegemoet te komen aan de Duitse eis voor natuurlijk licht. Een kost van meer dan 40.000 euro.

Met een bedrijfscamion worden wekelijks de slachtkonijnen afgeleverd aan het slachthuis Siebert in de Elzas (F).

De mooi gerestaureerde hoeve in Ardense stijl met erachter de nieuwe stallen.

“Dit is ook de reden waarom ik in iedere stal slechts 1 rij van de kooien vervangen heb door parken. Verder moet ik veel meer opletten om coccidiose te beheersen in de parken. Door de mindere doorlaatbaarheid van de plastic roosters is er meer contact met de mest en een veel hogere besmettingsdruk. Ook de voedsters lijden daar wat onder want de vruchtbaarheid is in parken (80-82%) steeds enkele procenten lager dan bij de voedsters in de kooien op draadrooster (87-88%)”, aldus de welbespraakte Christian.

Toekomst?

In het Vlaamse Sint-Pieters-Voeren heeft zijn bedrijf, dat nabij een bos gelegen is, **code rood** gekregen. Van uitbreiden is er dus zeker geen sprake. Gelukkig zijn de perspectieven gunstiger voor zijn bedrijf in het 200 m verdere Waalse Aubel. Maar op mijn vraag waar het best te investeren is, in Vlaanderen of Wallonië antwoordt Christian: **in Frankrijk!** “Daar was bijvoorbeeld mijn nieuwe vergunning zeer snel geregeld, zonder veel formaliteiten én levenslang”!

Vlaanderen en Wallonië hebben volgens Christian beide voor- en nadelen. Bijvoorbeeld de VLIF-investeringssteun voor parkhuisvesting bedraagt in Vlaanderen 30% tegen 20% in Wallonië. De mestwetgeving is dan weer gemakkelijker in Wallonië.

Tot slot wijst Christian me op de voortdurende onzekerheid door de steeds veranderende (milieu)wetgeving of normen wat huisvesting betreft. Het is steeds aanpassen en de opportuniteiten zien wil men overleven. Leven op de grens van regio's en landen biedt voordelen maar men moet als ondernemer wakker zijn. Vooral omdat de concurrentie niet eerlijk verloopt door de verschillende eisen of wetgeving naargelang het land.

In ieder geval, we hebben kennis kunnen maken met een zeer open en gedreven ondernemer die vanuit zijn passie een mooi bedrijf heeft weten uit te bouwen en dit in een moeilijke sector. Mede door de mooie nazomer was dit een bijzonder aangename verplaatsing naar de 'mooiste streek van Vlaanderen'.

In iedere stal werd recent een vierde van de kooien vervangen door parkhuisvesting. De kooien waren nauwelijks enkele jaren in gebruik.

Binnenzicht in de stallen met links de parkhuisvesting en rechts de verrijkte kooien.

De parken zijn van Italiaanse makelij en aangepast aan de Duitse eisen. De 31 konijnen hebben een opspringplank, knaagmateriaal en geperst ruwvoer.

Forfaitaire grondslagen van aanslag: Aanslagjaar 2018 – Inkomsten 2017

1. SEMI-BRUTOWINST

1.1. Broeierijen

1.1.1. Legrassen: per ingelegd broedei	0,0446 euro
1.1.2. Braadkippen: per ingelegd broedei	0,0482 euro

1.2. Legbedrijven vrije kwekers (leghennen op verrijkte kooien)

1.2.1. Hennen met witschalige eieren	
1.2.1.1. Startend met aangekocht ééndagskuiken	
Semi-brutowinst	5,1446 euro
Per maand	0,4287 euro
1.2.1.2. Startend met aangekochte poelje	
Semi-brutowinst	3,9327 euro
Per maand	0,3277 euro
1.2.2. Hennen met bruinschalige eieren	
1.2.2.1. Startend met aangekocht ééndagskuiken	
Semi-brutowinst	6,9436 euro
Per maand	0,5786 euro
1.2.2.2. Startend met aangekochte poelje	
Semi-brutowinst	5,6207 euro
Per maand:	0,4684 euro

1.3. Legbedrijven met prijsgarantie (leghennen op verrijkte kooien)

1.3.1. Hennen met witschalige eieren	
1.3.1.1. Startend met aangekocht ééndagskuiken	
Semi-brutowinst	3,9427 euro
Per maand	0,3286 euro
1.3.1.2. Startend met aangekochte poelje	
Semi-brutowinst	2,7305 euro
Per maand	0,2275 euro
1.3.2. Hennen met bruinschalige eieren	
1.3.2.1. Startend met aangekocht ééndagskuiken	
Semi-brutowinst	4,4001 euro
Per maand	0,3667 euro
1.3.2.2. Startend met aangekochte poelje	
Semi-brutowinst	3,0772 euro
Per maand	0,2564 euro

1.4. Bruinschalige leghennen (scharrel), wintertuin, vrije uitloop, vrije kweker

1.4.1. Bruine leghennen code 2 scharrel + wintertuin	
1.4.1.1. Startend met aangekocht ééndagskuiken	
Semi-brutowinst	6,6548 euro
Per maand	0,5546 euro
1.4.1.2. Startend met aangekochte poelje	
Semi-brutowinst	5,1504 euro
Per maand	0,4292 euro
1.4.2. Bruine leghennen code 1 vrije uitloop	
1.4.2.1. Startend met aangekocht ééndagskuiken	
Semi-brutowinst	7,5512 euro
Per maand	0,6293 euro
1.4.2.2. Startend met aangekochte poelje	
Semi-brutowinst	6,0299 euro
Per maand	0,5025 euro

1.5. Bruinschalige leghennen (scharrel), wintertuin, vrije uitloop, prijsgarantie

1.5.1. Bruine leghennen code 2 scharrel + wintertuin	
1.5.1.1. Startend met aangekocht ééndagskuiken	
Semi-brutowinst	4,0395 euro
Per maand	0,3366 euro
1.5.1.2. Startend met aangekochte poelje	
Semi-brutowinst	2,5349 euro
Per maand	0,2112 euro
1.5.2. Bruine leghennen code 1 vrije uitloop	
1.5.2.1. Startend met aangekocht ééndagskuiken	
Semi-brutowinst	6,8291 euro
Per maand	0,5691 euro
1.5.2.2. Startend met aangekochte poelje	
Semi-brutowinst	5,3074 euro
Per maand	0,4423 euro

1.6. Poeljenopfok

1.6.1. Legbedrijven-poeljenopfok (voor verrijkte kooien)	
Loonweek of prijsgarantie (18 weken)	0,72 euro
1.6.2. Legbedrijven-poeljenopfok scharrel, wintertuin, vrije uitloop loonweek of prijsgarantie	
Code 1 + code 2 (18 weken)	0,828 euro
1.6.3. Moederdieren – legrassen (20 weken)	0,92 euro
1.6.4. Moederdieren slachtrassen	
Loonweek of prijsgarantie (18 weken)	1,3392 euro

1.7. Vermeerderingsbedrijven

1.7.1. Moederdieren van legrassen (broeiers-kwekers)	
Per moederdier	7,2043 euro
1.7.2. Moederdieren van legrassen van gekochte poelje (op 1 jaar leg)	
Per moederdier	5,2631 euro
1.7.3. Moederdieren van slachtrassen (startend met kuiken: op 8 maand leg)	
Per moederdier	9,9945 euro
Per maand leg	1,2493 euro
1.7.4. Moederdieren van slachtrassen van gekochte poelje: (op 8 maand leg)	
Per moederdier	7,346 euro
Per maand leg	0,9183 euro

1.8. Braadkippenweek

1.8.1. Per opgezet kuiken	
1.8.1.1. Kwekers met prijsgarantie	0,2209 euro
1.8.1.2. Vrije kwekers	0,2138 euro
1.8.2. Per verkocht kuiken	
1.8.2.1. Kwekers met prijsgarantie	0,2307 euro
1.8.2.2. Vrije kwekers	0,2233 euro
1.8.3. Poussins (zgn. eenmanskip)	Individueel

1.9. Andere winsten

Eierhandel-kippenslachterijen, enz.	Individueel
-------------------------------------	-------------

2. AFTREKBARE BEROEPSKOSTEN

- 2.1. De aftrekbare beroepskosten en -lasten zijn bepaald in art.49 tot 66, WIB 92, en niet reeds verrekend in het semi-bruto resultaat.
- 2.2. Volgende bedrijfsuitgaven werden forfaitair reeds afgetrokken:
- 2.2.1. Broeierijen: aankooprijis broedei, elektriciteitskosten voor het eigenlijke broeien.
- 2.2.2. Leg- en vermeerderingsbedrijven: aankooprijis kuikens of poeljen, voeding, verwarming, strooisel, elektriciteit, grit en oesterschelpen.
- 2.2.3. Poeljenopfokkers: aankooprijis kuikens, voeding, verwarming, strooisel, electriciteit.
- 2.2.4. Braadkippenkwekers : aankooprijis kuikens, voeding, verwarming, strooisel, elektriciteit.
- 2.3. **Aftrekbare lonen**
- 2.3.1. In gemengde bedrijven (landbouw en hoender- of braadkippenkweek) van meer dan 3 ha mag, per schijf van 2000 braadkippen en per schijf van 200 leghennen een fictieve oppervlakte van 1 ha in aanmerking worden genomen. Het forfaitair loon dat volgens de landbouwschalen overeenstemt met de oppervlakte die bekomen wordt door de samenvoeging van deze fictieve en reële oppervlakte, is aftrekbaar onder de voorwaarden bepaald in het schema voor de winstbepaling van de landbouwers.
- 2.3.2. In de andere bedrijven zijn de lonen te verantwoorden volgens gewone regels.
- 2.4. **Afschrijvingen en onderhoudskosten**
Afschrijvingen en onderhoudskosten van gebouwen en uitrusting zijn aftrekbaar onder de normale voorwaarden. Het bedrag van de beleggingen en de reeds verlopen afschrijvingen zullen door de taxatieambtenaar bepaald worden volgens bewijsstukken of bij gebrek daaraan, volgens de redelijke ramingen waaromtrent het akkoord van de belastingplichtige zal gevraagd worden.
- 2.5. **Problemen inzake vogelpest**
Voor belastingplichtigen die, omwille van de sanitaire omstandigheden, de legperiode van de witte leghennen langer is dan 447 dagen (426 + 21) en voor de bruine leghennen langer is dan 407 dagen (386 + 21), kan men per week dat er geen opbrengst geweest is de semi-brutowinst verminderen met 2 % per week.

3. TOEPASSINGSMODALITEITEN

3.2. Leg- en vermeerderingsbedrijven

- 3.2.1. Voor de bepaling van het gemiddeld aantal aanwezige legdieren komt ieder legdier in aanmerking vanaf de ouderdom van 18 weken (20 weken voor de moederdieren van legrassen - 26 weken voor de moederdieren van slachtrassen).
- 3.2.2. In de vermeerderingsbedrijven van legrassen zijn er gemiddeld **918** aanwezige moederdieren tijdens de legperiode vertrekkende van 1.000 aangekochte ééndagskuikens. Voor vermeerderingsbedrijven van slachtrassen zijn er gemiddeld **884** aanwezig.

- 3.2.3. Voor de op de grond en voliërsysteem gehouden leghennen **scharrel, wintertuin, vrije uitloop -vrije kweker of prijsgarantie code 1 + code 2** wordt, bij gebrek aan andere middelen, het aantal aanwezige dieren berekend à rato van 9 à 11 leghennen per m² hokoppervlakte. Het gemiddelde van de aanwezige legdieren is **897 voor code 2 en 887 voor code 1** vertrekkende van 1.000 ééndagskuikens.
Voor op verrijkte kooien gehouden leghennen wordt bij gebrek aan andere middelen het aantal aanwezige dieren berekend à rato van 750 cm² oppervlakte per leghen.
- 3.2.4. In de vermeerderingsbedrijven van moederdieren van slachtrassen heeft de forfaitaire winst van **9,9945** euro betrekking op een legperiode van 8 maanden te rekenen vanaf de 27ste week. Indien deze periode langer of korter loopt dient deze winst in overeenstemmende mate aangepast, bv. voor 11 maand: **9,9945** euro x 11/8 = **13,7424** euro of **1,2493** euro per productieve maand.
- 3.2.5. Om dubbele belasting te vermijden mag het aantal leghennen voorzien in een normale landbouwuitbating niet in aanmerking komen voor het aanrekenen van een bijzondere winst boven het landbouwbarema. Dit aantal wordt vastgesteld op:
bedrijven tot 5 ha:	100 leghennen
bedrijven tussen 5 en 10 ha:	150 leghennen
bedrijven van meer dan 10 ha:	200 leghennen.

3.3. Poeljenopfokkers

- 3.3.1. Poeljenopfok op de grond : gemiddeld aantal aanwezige indien niet bewezen door facturen: **7 per m²** (5 % hoger voederverbruik t.o.v. verrijkte kooi kweek).
- 3.3.2. Poeljenopfok op batterij: gemiddeld aantal aanwezige indien niet bewezen door facturen: **22 per m²** draadopervlakte.
- 3.3.3. In aanmerking te nemen indien niet bewezen door facturen: **2 ronden per jaar**.

3.4. Braadkippenkwekers

- 3.4.1. De semi-brutowinst **0,2138** euro of **0,2209** euro dient toegepast per opgezet kuiken en stemt overeen met resp.: **0,2233** euro of **0,2307** euro per opgebrachte braadkip. Het aantal verkoopbare kippen (met factuur + contant + eigen gebruik) bedraagt **965** per 1.000 opgezette kuikens (geen gratis meer).
Hierbij wordt aangestipt dat het aanslagjaar wordt bepaald door de datum van verkoop der slachtrijpe kippen.
- 3.4.2. Overigens kan, voor het bepalen van het aantal verkochte braadkippen, bij gebrek aan andere middelen, gesteund worden op de hokoppervlakte. Aannemende dat per m² oppervlakte 18 kuikens aanwezig zijn en dat gemiddeld per jaar 6 tomen worden opgezet, bekomt men 108 opgezette kuikens per m² oppervlakte of 108 – **3,50 % sterfte** = **104** verkochte kippen per m².
- 3.4.3. Zijn van forfait uitgesloten: de braadkippen-kwekers die de opfok laten verrichten door derden mits vergoeding (zij bezorgen zelf de kuikens en betalen de kosten van verwarming en inenting).

Voor de volledige tekst gelieve de website te raadplegen (www.pluimvee.be)

Gaia trapt Europese 'stop de kooien' campagne op gang

Met het verzagen van vijftig metalen kooien op het Albertinaplein in Brussel heeft GAIA nu definitief het startsein gelost voor de 'Stop de kooien'- campagne. Deze campagne maakt deel uit van een Europees initiatief gesteund door ruim 130 dierenwelzijnsorganisaties met de bedoeling om het verbod van kooisystemen in de veehouderij op de agenda van de Europese commissie te zetten. Om dit te realiseren moeten er **1 miljoen handtekeningen verzameld worden** in minstens zeven lidstaten van de Europese unie. Indien hun doel bereikt wordt is de Europese Commissie verplicht om zich over de kwestie te buigen, dit concludeert echter niet dat er daarom ook effectief een verbod zal komen.

Biedt mobiele slachteenheid een oplossing voor korte ketenkip?

Door het verdwijnen van kleine slachthuizen moeten bio-boeren en andere veehouders met vleesverkoop in de korte keten steeds grotere afstanden overbruggen, wat met een beperkt aantal karkassen onrendabel is. Een bijkomend probleem is dat reguliere slachthuizen grote loten kippen aan zo'n hoog tempo slachten dat het voor deze bedrijven onpraktisch is om enkele tientallen of honderden dieren apart te verwerken.

In Duitsland en Zweden lossen ze dat deels op door een beroep te doen op mobiele slachthuizen. Ook in België zou een mobiele slachteenheid voor pluimvee moeten mogelijk zijn, zowel op economisch, technisch als juridisch vlak. Bedoeling is dat er in de mobiele eenheid 5.000 tot 10.000 stuks pluimvee per jaar geslacht kunnen worden." Ook naar welzijn toe biedt dit vele voordelen door het wegnemen van de omgevings- en transportstress, wat de vleeskwaliteit ten goede komt (Bron: Vilt).

THORÉ

INSTALLATIES & CONSTRUCTIES

MIDDENSPIANNINGSCABINES

Verbruikt uw bedrijf meer dan 80.000 kWh elektriciteit per jaar?

Wanneer u een eigen cabine plaatst geniet u van lagere distributiekosten door de netbeheerder (tot 50% goedkoper). Dit voordeel zorgt dat u de cabine al in 5 jaar kan terugverdienen afhankelijk van uw jaarlijks verbruik.

Heeft u soms stroom tekort?

Met een eigen cabine is een veel groter aansluitvermogen mogelijk dan wanneer u laagspanningsklant bent. Dit zorgt voor een hogere bedrijfszekerheid op piekmomenten.

Vragen of interesse? Contacteer ons vrijblijvend!

Tel. 0476 992 792

www.ictshore.be

info@ictshore.be

www.bigdutchman.de

ALLES IN ÉÉN HAND

Voor de moderne vleeskuikenhouderij.

Wij bieden u een productassortiment, dat geen wensen open laat: voer, water, klimaat, luchtreiniging en nog veel meer. Overtuigt u zich zelf – we doen u graag een voorstel.

- | voerverzorging van silo tot voerpan
- | innovatieve warmtewisselaar
- | waterverzorging van watervat tot drinknippel
- | veelzijdige verwarmings- en koelsystemen
- | klimaattechniek van luchtventiel tot klimaatcomputer
- | begeleiding van de planning tot de inbedrijfname
- | electra van meter- en schakelkast tot sensor en ventilator
- | competente service uit één hand en in de buurt
- | innovatieve luchtreinigingssystemen

FAGROTEC b.v.b.a., Tel. +32 (0) 51 69 79 19, info@fagrotec.be, www.fagrotec.be

Nieuw

 Fagrotec

Stalinrichtingen - Equipement d'étables

Big Dutchman

In memoriam Gerard Lamsens'

Begin oktober vernamen we het plotse heengaan van Gerard Lamsens, Diensthoofd Sanitair Beleid – Dieren en Planten bij het FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Ook in pluimveemiddens was Gerard Lamsens (64), dierenarts van opleiding, gekend als een zeer bekwame, integere en hardwerkende expert op het vlak van ziektepreventie en ziektebeheersing. Hij was de dierlijke sector genegen en in die hoedanigheid zette hij zich in voor o.a. het sanitair fonds waar we hem leerden kennen tijdens crisissen als vogelgriep of de salmonellaproblematiek.

Na eerst als praktijkdierenarts in Frankrijk gewerkt te hebben, begon hij zijn

loopbaan als inspecteur-dierenarts op het toenmalige Ministerie van Landbouw. Door zijn harde werk en competenties werd hij diensthoofd Sanitair Beleid – Dieren en Planten bij het FOD, met de graad van Adviseur-generaal sinds 2010. Afkomstig van Torhout bleef hij zijn roots getrouw en was er ook actief binnen de heemkundige kring.

Zijn veel te vroeg heengaan, op nauwelijks enkele maanden voor zijn pensioen, van deze zeer verdienstelijke ambtenaar is een shock voor de dienst, de dierlijke sector maar vooral voor zijn naasten. Bij deze wenst de Landsbond zijn erkentelijkheid uit te drukken voor de gewaardeerde samenwerking en hun deelneming te betonen in het immense verlies van hun dierbaar familielid. (LM)

BERICHT AAN DE ADVERTEERDERS

Pluimvee

Het Pluimvee januarinumnummer zal in het teken staan van de komende Agriflanders (10-13 januari). Het nummer is voorzien om in de bus te vallen op 7 of 8 januari 2019.

Indien een speciale advertentie of boodschap gewenst wordt in deze uitgave, gelieve deze aan te leveren ten laatste op 14 december.

Vanzelfsprekend is dit ook mogelijk in het Pluimvee december nummer, deadline is dan de 23ste november.

Info en reservatie t.a.v. Luc Maertens advertenties@pluimvee.be of +32(0)498 04 06 91

Uw Impex verdeler in België:
Droeshaut NV
Tel: +32 (0)11642892
Mail: info@droeshaut.be

Innovative drinking technology

Impex Barneveld B.V.
Harselaarseweg 129 | Postbus 20 | 3770 AA Barneveld
T 0342 416641 | F 0342 412826 | www.impex.nl | info@impex.nl

I-Flush; de hygiëne totaaloplossing voor het automatisch spoelen van drinksystemen

Provet dierenartsenpraktijk stelt zijn nieuwe vestiging voor

Op 14 oktober, tijdens de open dag, mocht Provet Dierenartsenpraktijk ruim 800 genodigden van harte verwelkomen in hun nieuwe vestiging in Kortemark. Tijdens de begeleide rondleiding in het moderne gebouw konden de genodigden kennis maken met allerlei innovaties binnen de pluimvee- en varkenssector.

Het Provet team van gespecialiseerde dierenartsen ondersteunt de veehouders op het vlak van diergezondheid, bedrijfsmanagement, dierenwelzijn, ... Diergeneeskundige en technische bedrijfsbegeleiding staan centraal in de service naar klanten toe. Innovatieve tools zijn beschikbaar om hen hierin maximaal te

ondersteunen. Speciale aandacht tijdens de open dag ging naar de eigen autopsieruimte met bijhorend labo en het nieuwe online klantenportaal.

Provet toont hiermede aan klaar te zijn voor de toekomstige uitdagingen in de pluimvee- en varkenssector.

MS Schippers lanceert nieuwe Boerinnen Kalender 2019!

MS Schippers lanceert haar nieuwe Boerinnen Kalender voor 2019! Een pikante kalender en wederom met dames én heren rechtstreeks uit de sector. Je zult zien dat de "Passion for Farming" van het blad af spat!

De kalender is vanaf maandag 15 oktober verkrijgbaar op www.schippers.nl.

Er werd opnieuw gekozen voor modellen uit de sector. "We kregen afgelopen jaren veel publiciteit en bekendheid door het gebruik van amateur-modellen uit de veehouderij. In navolging van dat succes konden we dit jaar dan ook niets anders dan opnieuw een oproep plaat-

sen aan onze klanten, boerenzonen- en dochters en anderen uit de sector om zich aan te melden", aldus Anne Rijkers, projectleider van MS Schippers. "Om ons internationale karakter te benadrukken, konden ook Belgische en Duitse geïnteresseerden zich aanmelden.

De Passion for Farming Kalender, met een oplage van 12.000 exemplaren, wordt verspreid onder veehouders in heel Europa. Maar ook in

Canada hangt de kalender al jaren aan de muur van de kantine. Boeren zijn trots en mogen dat laten zien.

Inno+ levert luchtwassers met innovatief systeem voor warmte terugwinning aan Kuijpers Kip

Kuijpers Kip bouwt in Horst aan de Maas een nieuwe productielocatie voor haar Kloeke Kip vleeskuikens. De bouw van de eerste vier vleeskuikenstallen en de broederij is gestart. Uiteindelijk komen er 960.000 vleeskuikens, een broederij en slachterij op deze locatie. Kloeke Kip maakt onderdeel uit van het Nieuwe Gemengde Bedrijf dat naast het vleeskuikenbedrijf van Kuijpers Kip ook uit een varkensbedrijf zal bestaan.

Inno+ levert de luchtwassers en een innovatief systeem voor warmteterugwinning.

Daardoor zal Kuijpers Kip ruim voldoen aan de eisen voor het terugdringen van geur, ammoniak, fijnstof en kiemen.

Door de inzet van een speciaal ontwikkelde warmtewisselaar wint Inno+ de warmte uit het luchtwaswater terug om op twee manieren in te zetten. Een deel van de teruggewonnen warmte wordt gebruikt om de inkomende ventilatielucht voor te verwarmen. Kuijpers Kip zal daardoor zelfs op koude dagen optimaal blijven ventileren om zo af te rekenen met vocht, tocht en schommelingen in

het stalklimaat. Een ander deel van de teruggewonnen warmte wordt via een warmtepomp opgewaardeerd tot 45°C. Ideaal voor het verwarmen van de stallen.

Door de inzet van warmteterugwinning via het Triple EEE systeem van Inno+ zal Kuijpers Kip zijn stallen verwarmen zonder de inzet van fossiele brandstoffen. Daardoor behoort de Kloeke Kip straks tot een van de meest duurzame kipconcepten van dit moment.

Alles elektrisch

In 1899 verbaasde de Belg Camille Jenatzy de autowereld door in de omgeving van Parijs met zijn "bolide", de "Jamais contente" (nooit tevreden) een snelheidsrecord te vestigen: 105 km per uur. Zijn voertuig, een sigaarachtig vehikel, werd aangedreven door twee elektrische motoren!

Elektrisch aangedreven voertuigen waren in de begindagen van de automobiëlgeschiedenis geen uitzondering. Ooit telden we in België een tachtigtal, meestal artisanale, autoconstructeurs. En die kozen in die beginjaren vaak voor elektrisch aangedreven voertuigen. De auto werd toen nog gezien als de vervanger van de klassieke paardenkoetsen. Een actieradius van enkele tientallen kilometers was ruim voldoende om voor de nieuwe transportvorm te kiezen. Maar al snel groeide de behoefte om langere afstanden te overbruggen. Ondanks het gebruiksgemak werden elektrisch aangedreven voertuigen, met hun toch te beperkte actieradius, geleidelijk vervangen door auto's die met een ontploffingsmotor werden aangedreven.

Maar de geschiedenis heeft nu eenmaal de neiging om zich te herhalen. De elektrische auto is terug van weggeweest. Als we een deel van onze beleidsmakers moeten geloven zullen we straks allemaal elektrisch rijden. Intussen spelen de constructeurs in op de nieuwe trend. Elektrisch aangedreven modellen volgen mekaar in een snel tempo op. Ze hebben allemaal hetzelfde gemeen: ze zijn doorgaans (peper)duur en worstelen met een beperkte actieradius al afficheren sommige constructeurs dat je straks probleemloos 400 tot 500 km met één laadbeurt kunt rijden. Hoe elektrisch rijden in de praktijk zal evolueren blijft koffiedik kijken. Wie gewend is om in minder dan 5 minuten zijn wagen op de klassieke manier vol te tanken zal moeten leren leven met wachttijden in de laadstations waar ongeduldige files zullen ontstaan. En is er op termijn, nu we slechts over een beperkt aantal elektriciteitscentrales beschikken, voldoende stroom voor die bijkomende energiebehoefte die vandaag niemand correct kan inschatten?

De hype om je elektrisch te verplaatsen is intussen ook de regel voor fietsers. Eén fiets op twee wordt elektrisch ondersteund. Zelfs jongeren kiezen vandaag voor deze oplossing. Niet alleen fietsers, ook voetgangers worden verleid met elektrische gadgets om zich te verplaatsen; de elektrische step, met of zonder zitje, de Segway...

Het geeft allemaal de indruk dat de oude vertrouwde manier om je te verplaatsen, te voet dus, heeft afgedaan. Gezondheidsgoeroes stellen wel dat we allemaal meer moeten bewegen maar als we in het leven vooruit willen komen moet het blijkbaar elektrisch gebeuren.

Het klinkt allemaal boeiend en uitdagend maar het verhaal doet ook wat denken aan een zeepbel. En zoals bekend, hebben die de neiging om uiteen te spatten.

Clem Reynders, voormalig hoofdredacteur.

Export Oekraïens megabedrijf MHP met 19% gestegen tijdens 3de kwartaal 2018

In haar recentste handelsrapport meldt het Oekraïense megabedrijf MHP dat, in vergelijking met het 3de kwartaal van 2017, het verkoopvolume pluimveevlees gestegen is met 19% tot 160.778 ton. Wat de eerste 3 kwartalen betreft van 2018, een stijging met 9% wordt gemeld in vergelijking met dezelfde referentieperiode vorig jaar.

Zowat **50% van de productie werd uitgevoerd** en gezien de binnenlandse afzet wat terugliep was de stijging van de export nog spectaculairder, namelijk een toename met 22% over de eerste 9 maanden van 2018.

MPH, vroegere benaming Myronivsky Hliboproduct, staat in voor zowat de helft van de Oekraïense pluimveevleesproductie. Recent (in juli) werd nog een grote nieuwe productie-éénheid opgestart in Vinnytsia bestaande uit stallen en ook een grote slachterij en verwerkingséénheid. Deze opstart zal wel niet los staan van de sterke toename van de export in het 3de kwartaal. (LM)

Waalse dierenwelzijnswet luidt einde in voor verrijkte kooien

Het Waalse parlement gaf op 3 oktober zijn goedkeuring aan de 'Code Wallon du bien-être animal', de allereerste Waalse dierenwelzijnswetgeving. Hierdoor komt er o.a. een uitdovingscenario voor kooihuisvesting in Wallonië. Nieuwe bedrijven kunnen niet meer opstarten met kooihuisvesting. Voor de 9 bestaande bedrijven zal de **milieuvergunning niet meer verlengd** worden en moeten ze uiterlijk in 2028 hun activiteiten beëindigen. De Code Wallon is een initiatief van de Waalse minister van dierenwelzijn Carlo Di Antonio (CDH) en herzielt de kaderwet van 1986 betreffende de bescherming van het welzijn van dieren. De nieuwe wetgeving bevat ook andere maatregelen zoals het verbod van de kweek van pelsdieren voor bont, het verbod op onverdoofd slachten en de verplichte kattensterilisatie.

Salmonellastam vertoont AB-resistentie bij uitbraak in de VS

Tweeënnegentig personen, verspreid over 29 staten, zijn ziek geworden door een uitbraak van *Salmonella infantis* die gelinkt is aan het nuttigen van kippenproducten. Uit testen, uitgevoerd door het CDC (Centers for Disease Control and prevention), blijkt dat de **Salmonella infantis stam** resistentie vertoont tegen verschillende soorten antibiotica. Tracering van het besmette vlees leidde tot verschillende merken en type kippenproducten, afkomstig van verschillende locaties. Hiermee is het al de tweede uitbraak van *Salmonella* in één maand tijd in de VS. (Bron: WATTAgNet)

Europese pluimveeproductie blijft groeien

Uit de recente statistieken van de EC blijkt dat de pluimveevleesproductie sedert begin dit jaar gestegen is met 4,6% in vergelijking met vorig jaar. Opmerkelijk is dat vooral in **Oost-Europese landen** de stijging zeer uitgesproken is. Zo wordt voor Bulgarije, Hongarije, Roemenië en Polen respectievelijk een toename met maar liefst 20,9%, 15,3%, 9,0% en 7,7% opgegeven. Maar ook voor Frankrijk en Spanje, respectievelijk +7,1% en +3,9%, is de toename uitgesproken. Eigenaardig genoeg geven deze EC statistieken voor België steeds een toename van ±0% op.

HET „SPECHT VARIA PLUS“ SYSTEEM
Het Specht Varia Plus Systeem is het resultaat van meer dan tientallen jaren ervaring.

Meer ruimte per kip voldoet aan de eisen voor het dierenwelzijn.

Uitstekend overzicht zowel onder de installatie als ook op de verschillende etages.

Voer, water, rustzones en nesten op elke etage beschikbaar.

De nesten aan de buitenkant vergemakkelijken een goede controle.

Met behulp van de kantelbare bodem kunnen de nesten automatisch worden gesloten.

Op de brede eierbanden hebben de eieren voldoende ruimte.

Extra zitstokken boven op de installatie.

Extra niveau boven de nesten mogelijk.

Direct van de producent. Eigen productie sinds 1961.

Profiteer van onze ervaring.

Ten Elsen
GmbH & Co. KG
D-47665 Sonsbeck/Germany
Dassendaler Weg 13
Telefon +49 (0) 2838 912-0
Fax: +49 (0) 2838 2791
www.specht-tenelsen.de
info@specht-tenelsen.de

Hans Theo Ten Elsen
GSM: +49.173-8 79 65 82

Canadese studie toont nog maar eens het belang van wisselen van schoeisel aan m.b.t. bio-veiligheid

In een studie gepresenteerd tijdens de Western Poultry Health Disease Conference 2018, toonden onderzoekers van de Universiteiten van Guelph en Montreal aan dat de belangrijkste stap om de verspreiding van virussen en bacteriën op een bedrijf te voorkomen gelegen is in het oordeelkundig wisselen van de laarzen.

Voor deze studie werden de laarzen gecontamineerd met een E. coli stam en een T4 bacteriofaag als surrogaat voor een virus. De **contaminatie** werd **gemeten bij overgang van cleane naar vuile zones** en in functie van het aantal stappen. Over het algemeen bleken de twee meest voorkomende schendingen van de bio-veiligheid wanneer de laarzen aantrokken werden in schone of vuile gebieden in plaats van in een gebied tussen de vuile en schone zone. Maar wanneer helemaal niet veranderend werd van laarzen tussen de zones werd nog een hogere contaminatie vastgesteld dan bij verandering in de verkeerde zone. De eerste stap met besmette laarzen leidt verder steeds tot de hoogste contaminatie maar zelfs na 10 stappen was de onderzijde van de laarzen nog steeds sterk gecontamineerd.

Verschuilt Salmonella zich in de gewrichten van pluimvee?

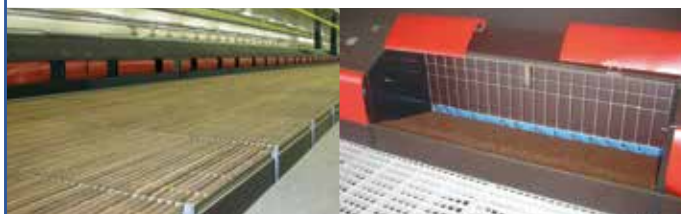
Recent onderzoek aan de Colorado University toonde aan dat *Salmonella* kan aanwezig zijn in gewrichtsvloeistof van kippen en een bron van besmetting in de voedselketen. De aanwezigheid van *Salmonella* was duidelijk hoger in **pluimveeproducten met been** dan in beenloze. Zo'n 20% van de producten met kippenbeenderen testte positief voor Salmonella. Verder vond dr. Jennifer Martin een positief verband tussen Salmonella en artritis bij de vleeskippen.

Op bedrijfsschaal werd de aanwezigheid van *Salmonella* in gewrichten getoetst en 1% van de kippen bleek positief. De studie suggereerde dat dit niet door een systematische besmetting plaatsvond maar dat de gewrichten en gewrichtsvloeistof eerder een **schuilplaats** zijn voor *Salmonella*. Hoe *Salmonella* erin geraakt was is onduidelijk; vermoedelijk door een kwetsuur. Ook bleek dat niet alle beenderen drager zijn maar dat dit soms beperkt is tot één gewricht van een kip. In ieder geval werd gewezen op het feit dat gewrichtsvloeistof een potentieel gevaar is voor verspreiding van *Salmonella* in de voedselketen (Poultry World).

LEGNESTEN EN LATTENROOSTERS

- Voor slacht & legmoederdieren
- Voor scharrelkippen
- De beste praktijkresultaten
- Zeer laag percentage grond- & breuk eieren
- Schone eieren
- Kunststof & hardhouten roosters
- Meer dan 45 jaar ervaring
- Duurzaam materiaal

Van Gent Legnesten | Renswoude
Nederland | www.vangentnl.com
+31 318 - 57 2081 | info@vangentnl.com

www.agromax.nl

Stalinrichting nodig:
bespaar geld, bestel
bij Agromax!

agro G3

agro M3

Nippeldrinksysteem, ventilatie, koeling,
ledverlichting en meer! Kijk op www.agromax.nl

 AgroMax
poultry equipment

Wijchen, Nederland
Tel.: +31 (0)24 6487227
E-mail: info@agromax.nl

Marktprijzen

Eierrijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	2.10	9.10	16.10	23.10	30.10	2.10	9.10	16.10	23.10	30.10
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	7,32	7,54	7,94	8,19	8,41	7,57	7,58	7,74	7,92	8,11
Cat 1	6,08	6,30	6,70	6,95	7,17	6,33	6,34	6,50	6,68	6,87
Cat 2	5,66	5,86	6,23	6,47	6,67	5,85	5,90	6,06	6,24	6,35
Cat 3	5,23	5,42	5,76	5,98	6,17	5,36	5,45	5,60	5,80	5,90
Cat 4	4,80	4,98	5,29	5,49	5,67	4,78	4,88	5,03	5,23	5,33
Cat 5	4,38	4,54	4,82	5,01	5,17	3,98	4,04	4,15	4,34	4,49
Cat 6	3,95	4,09	3,99	4,20	4,34	3,29	3,32	3,99	4,20	4,34
Cat 7	3,53	3,65	3,53	3,73	3,85	2,87	2,89	3,53	3,73	3,85

Bruinschalige eieren

	2.10	9.10	16.10	23.10	30.10	2.10	9.10	16.10	23.10	30.10
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	7,92	8,14	8,54	8,79	9,01	8,91	8,92	8,95	9,03	9,19
Cat 1	6,68	6,90	7,30	7,55	7,77	7,67	7,68	7,71	7,79	7,95
Cat 2	6,26	6,46	6,83	7,07	7,27	6,97	7,02	7,06	7,13	7,29
Cat 3	5,83	6,02	6,36	6,58	6,77	6,25	6,32	6,38	6,45	6,60
Cat 4	5,40	5,58	5,89	6,09	6,27	5,42	5,51	5,56	5,62	5,77
Cat 5	4,98	5,14	5,42	5,61	5,77	4,30	4,35	4,38	4,43	4,56
Cat 6	3,92	4,01	4,24	4,40	4,54	3,92	4,01	4,24	4,40	4,54
Cat 7	3,50	3,57	3,78	3,93	4,05	3,50	3,57	3,78	3,93	4,05

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	3.10	10.10	17.10	24.10	31.10
extra zware soepkippen	0,58€-0,60€	0,59€-0,61€	0,60€-0,62€	0,60€-0,62€	0,61€-0,63€
bruine soepkippen	0,07€-0,09€	0,07€-0,09€	0,09€-0,11€	0,09€-0,11€	0,08€-0,10€
witte soepkippen	0,00€-0,02€	0,02€-0,04€	0,04€-0,06€	0,04€-0,06€	0,03€-0,05€
braadkippen	0,88€-0,90€	0,88€-0,90€	0,87€-0,89€	0,84€-0,86€	0,79€-0,81€
ABC	0,93 €	0,91 €	0,90 €	0,89 €	0,89 €
konijnen	2,15 €	2,30 €	2,40 €	2,50 €	2,60 €

Vernieuwde website www.poultryshop24.com

In/verkoop van: Pluimvee inventaris, eierinpakkers en sorteermachines

Te koop Moba 70+AX92 stapelaar
Moba 100+AX92 stapelaar
Staalkat type 6 eiersorteermachine
VDL Mest platendroger bj 2012 cap. 80.000 kippen

info@poultryshop24.com
 +31 6 53646226

Te koop gevraagd alle soorten soepkippen

*** Hoogste vaste prijs of**
*** Hoogste prijs Deinze+**
*** Betaling binnen 2 dagen**
*** Correcte afname**

014-45 30 40 (B)
 0031-492 537 066 (NL) 0031-653 487 136 (GSM)
www.venpoultry.nl --- info@venpoultry.nl

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	2.10	9.10	16.10	23.10	30.10	2.10	9.10	16.10	23.10	30.10
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	8,12	8,34	8,74	8,99	9,21	8,37	8,38	8,54	8,72	8,91
L	6,46	6,66	7,03	7,27	7,47	6,65	6,70	6,86	7,04	7,15
M	5,60	5,78	6,09	6,29	6,47	5,58	5,68	5,83	6,03	6,13
S	4,55	4,69	4,59	4,80	4,94	3,89	3,92	4,59	4,80	4,94

Bruinschalige eieren

	2.10	9.10	16.10	23.10	30.10	2.10	9.10	16.10	23.10	30.10
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	8,72	8,94	9,34	9,59	9,81	9,71	9,72	9,75	9,83	9,99
L	7,06	7,26	7,63	7,87	8,07	7,77	7,82	7,86	7,93	8,09
M	6,20	6,38	6,69	6,89	7,07	6,22	6,31	6,36	6,42	6,57
S	4,52	4,61	4,84	5,00	5,14	4,52	4,61	4,84	5,00	5,14

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opfokvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2018/42	30,29	61,87
2018/43	30,39	62,47

Prijzen grondstoffen (per ton)

	2.10	9.10	16.10	23.10	30.10
Tarwe	180,00 €	180,50 €	181,50 €	181,00 €	180,50 €
Wintergerst	186,50 €	186,50 €	188,50 €	189,00 €	189,00 €
Maïs	NG	110,50 €	109,00 €	106,00 €	105,00 €

UITNODIGING

6 december
2018

Studieavond voor vleeskuikenhouders

Programma:

- 19:00 - 19:45 u: Ontvangst
19:45 - 20:00u: Openingswoord
20:00 - 20:30 u: **Goed begonnen is half gewonnen** - Filip Boel, dierenarts Belgabroed
20:30 - 21:00 u: **Darmgezondheid: Hoe zit het ook al weer?** - Isabelle Hoschet, dierenarts Elanco
21:00 - 21:10 u: Slotwoord
21:10 - 22:00u: Netwerkmoment

Huis van de voeding
zaal Mout
Spanjestraat 141, 8800 Roeselare

Graag aanmelden vóór 23 november 2018 via benelux@elanco.com

Beperkt aantal plaatsen.

Elanco en het schuine balk logo zijn handelsmerken van Elanco of haar filialen.

Elanco Animal Health - Plantin en Moretuslei 1A, 2018 Antwerpen - Tel.: +32(0) 3 334 30 02 - E-mail: benelux@elanco.com

SPOORMANS BESTAAT

7

0

TR
TS
OP MIJN
KIPPEN

JAAR

70 jaar **TRADITIE IN KWALITEIT.**

Daar zijn we trots op!

Spoormans

